

Egy

Haldokliknak

Háborus

Prága, okt. 2. A ná...
 sza európai tanulmány...
 pherson amerikai tudó...
 viszonyokról terjedelm...
 lyet azonban egyelőre...
 kci sajtó, csak politikai...
 szociológusok között...
 irat néhány másolatba...
 jelentést közli most a...
 szocialista párt hivatal...
 jelentés szerzője a k...
 rökhoz, megrendült bev...
 országi tömegek elnyo...
 nyomoráról, nem kevés...
 inségről, mely az egyko...
 briadalomban Hitlerék...
 A jelentés többek k...

Mi lett a német és lölsék

A mai Németország...
 rint — Hitler, Göring...
 (és ujjában Ludendorff...
 alatt áll. Ezek a fanatit...
 legkegyetlenebb és leg...
 meket gyűjtötték magu...
 között Goebbelt. Jól tu...
 vatalnokai kar néhány te...
 ges, ma éppen olyan, m...
 lehet, hogy ma még kor...
 ha, mintahogy ők maguk...
 tal, hangos párttagok t...
 egyetlen érdemük, hogy...
 Németországban való...
 volt a benyomásom, hogy...
 ta párt lassan s követke...
 lyását a nép fölött.

A nép gondolkodó...
 nak nagyon kicsiny táh...
 van, az leginkább a g...
 stupid kispolgárság, am...
 a párt tényezőkké lendit...
 természetesen emberek...
 más és az egyre fokozó...
 alatt kósabbnak és szű...
 hogy látszólag alkalmaz...
 trásaihoz.

A német egyetemek...
 visszafejlődött. Csakis...
 sok mutatnak némi éle...
 ország egykor a filológ...
 lógia, a történelemtud...
 nyebb országok volt, m...
 nem volna értelme anna...
 mányi célokból Németo...
 tanszékek valóságos ak...
 akadémiai, tudományos...
 adnak ki. Az öregabb p...
 hányan még e'adnak, e...
 nélkül. Nekünk, amer...
 szellemi felfutások teré...
 vannak, mint Németors...
 dományokat és a technik...
 ra az ipar s a fegyverke...
 tották. Ehhez képest a...
 hán tanulnak; az elmé...
 tos. Miért dolgozzanak...
 ezért nem jár semmi jut...
 munkával, fegyvellemel...
 szehasonlíthatatlanul t...

A „birodalom

Ime a szellemi élet k...
 ban! Egy fiatal árja jog...
 ja után beszűntette tov...
 Megkérdeztem tőle, mié...
 most, amikor a zsidó t...
 ták az igazságszolgáltat...
 tiszta árjának nagy kilé...
 A fiatalember elmondot...
 során éppen ennek ellen...
 Mindenki igyekszik bíró...
 peres ügyeit és pedig az...
 nem a törvény, hanem...
 alatt állanak. Számos es...
 nulmányukat során, ho...
 gyobb szegénye ma az...
 nem uralkodik az igazs...

A „jó ná

Hallottam még azt is...
 miatt nem mennek az l...
 Kétségtelen, hogy a r...

„Már a királyi bizottság megállapította a mufti és a legfelsőbb arab tanács hünyösségét“

írja a Times. A palesztinai kormány drasztikus intézkedéseinek előzményei

Jeruzsálem október 2. A palesztinai kormány súlyos elhatározásait, amelyeknek következménye volt a legfelsőbb arab tanács feloszlata, a főmufti elmozdítása és számos arab vezetőpolitikus elfogatása, nagyfontosságú értekezlet előzte meg, amelyet Battershill főtitkár, a szabadságon lévő főkormányzó helyettese hívott össze. Az értekezleten többek között Wavell vezérőrnagy, a palesztinai angol haderők főparancsnoka, a rendőrség és a bünyügyi osztály vezetői, valamint McLaren jeruzsálemi kormányzó is résztvett. Ezen az értekezleten határozták át azokat a rendkívüli intézkedéseket, amelyek a terror elfojtására voltak hivatottak. A tanácskozás után Battershill főtitkár telefonbeszélgetést folytatott a londoni gyarmatügyi hivattalal és Sir Arthur Wauchope főkormányzóval. E beszélgetés után a főtitkár az összes kerületi kormányzókat hívta fel telefonon, akikkel közölte a hozott határozatokat, a londoni telefonbeszélgetés eredményét.

gyarmatügyi hivatalban és részvétét fejezte ki Andrews tragikus halála fölött.

Mit ír a Times?

A Times rámutat arra, hogy Andrews kerületi biztos az arab terrornak esett áldozatául, amely az utóbbi időben a hivatalos körök reménykedése ellenére is tovább éleződött és az utóbbi napokban egyre inkább a békés mérsékelt keresztény és mohamedán arabok, mint zsidók ellen irányult. Ebben az évben a názáreti merénylet volt az első támadás angol tisztviselő ellen. A meggyilkolt Andrews kerületi biztost többször megfenyítették és ő tudta, honnan jönnek ezek a fenyegetések. A jeruzsálemi főmufti és a legfelsőbb arab tanács elítélte ugyan a gyilkosságot, a kerületi kormányzó halála azonban közvetlen folyománya annak a szabotázsnek és terrornak, amely az elmúlt évben hatalmasodott el Palesztina fölött és a királyi bizottság is egyhangulag

Kétszáz letartóztatás

Már a názáreti gyilkosság után eszközölt tömeges letartóztatások sejtetni engedték, hogy a kormány nagyhordezerű lépésekre készül. Kétszáz egyént tartóztatott le 48 óra leforgása alatt és köztük számos arab polgári és egyházi méltóságot, a lokális „arab nemzeti tanácsok“ elnökeit, valamint számos ismert agitátort. Különösen a lelkeszek és egyházi funkcionáriusok elfogatása keltett nagy izgalmat az arabok körében és a muzulmán egyházi hatóságok táviratilag tiltakoztak ezen letartóztatások ellen. A táviratnak fenyegető éle és ultimátumszerű jellege volt. A letartóztatottak tulnyomó része a főmufti politikai hívei voltak.

Howy milyen légkört keltett az angol körökben Andrews galileai angol kormányzó és kíséretének meggyilkolása, erre legjellemzőbb a következő híradás: A mohamedán notabilitásoknak egy küldöttsége a nabuszi polgármester és az ottani mufti vezetésével megjelentek a napuszi kerületi kormányzó hivatalában, hogy részvétüket fejezzék ki Andrews halála fölött. Foom, kerületi kormányzó azonban megtagadta a küldöttség fogadását.

A zsidók barátja volt Andrews

Andrews kerületi kormányzóról egyébként az egész héber sajtó meleg részvét hangján emlékezik meg. A kormányzó nagy népszerűségnek örvendett az egész jisuiban. Sok zsidó barátja volt. Egyike volt azon angol tisztviselőknek, akik tökéletesen megtanulták héberül. Ha zsidókkal beszélt, legtöbbször a héber nyelvet használta az érintkezésben. Nathania zsidó kolónián lakott és mint Felső-Galilea kormányzója számos új Beisan vidéki zsidó telepítés alapítását mozdította elő.

Temetésén a Vaad Leumi képviselőiben maga Ben Cvi elnök jelent meg. Nathania kolónián, amelynek diszpolgára volt Andrews, fekete zászlókat tűztek ki a temetés napján. A jeruzsálemi Jesurun-zsinagógában gyászistentiszteletet tartottak Andrews emlékére. A Vaad Leumi nyilatkozatot tett közzé, amelyben méltatja Andrews érdemeit. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a kerületi biztos az angol megszállás ideje óta hűséggel állott az ország szolgálatában és az utóbbi időben arra a feladatra vállalkozott, hogy helyreállítsa a rendet olyan országgrészben, ahol különösképpen súlyos zavarokat idézett elő a terror. Jóllehet, tudta, hogy élete veszélyben forog, bátran érvényt szerzett a törvénynek. Ezzel beírta nevét a zsidó történelembe és egyike lett azoknak a martiroknak, akik életüket áldozták fel az ország békéjéért és felépitéért. Londonban dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency elnöke, lord Melchett és Moseh Shertok kíséretében tett látogatást a

BOGARAK, tisztelet polokból, ruh...
 bogarak, legyek és más rovarok...
 rok radionálisan károsíthatók a

EXTRA-KATOL

apán rovar...
 por által...
 Engros...
 H. H. Balthazar...
 București I...
 tr. Selari 7.

megállapította jelentésében, hogy a mufti, mint a legfelsőbb arab tanács elnöke teljes mértékben felelős a zavargásokért.

De felelős a palesztinai kormány is, mely képtelennek bizonyult egyik legjobb tisztviselőjét megvédeni. A lap nagy elismerés hangján emlékezik meg Andrews egyéniségéről és érdemeiről. A palesztinai viszonyok egyik legkiválóbb mérője volt, aki feladatát az angol kormány kettős kötelessége jegyében teljesítette. Az arab politikusokhoz is bizalmas kapcsolatait voltak és nagy szolgálatot tett a legfelsőbb arab tanácsnak, miután ő közvetítette azokat a tárgyalásokat, amelyek az arab tanácsnak a királyi bizottság előtt való megjelenéséhez vezettek. De mert a felosztási tervet a legjobb megoldásnak tartotta, a terroristák gyűlöltek, életére törtek és végül meg is gyilkolták.

HOGY VAKITÓAN FEHÉR FOGAI LEGYENEK

Nagyon könnyen valósíthatja meg, ha Kolynos-t használ. Kolynos csodálatos báj és utólréhetetlen fényt kölcsönöz a fogaknak!

Jegyezze meg kérem: Kolynos nagyon gazdaságos, kétszer annyi ideig tart, mint a közönséges fogkrémek, úgyhogy csak a félére van szüksége. Kísérlelje meg a „százszáz kéfé módszer“ egyetlen centiméter Kolynos szál. El lesz ragadtatva az eredményektől. Takarékoskodjék — Vegyen meg. Többsz.

KOLYNOS DENTAL CREAM

Rádióbeszédében cáfolta meg Black, a legfőbb amerikai bíróság új tagja a Ku-Klux-Klan szervezethez való tartozását

New York, október 2. (Rador.) Hugo Black, a legfőbb bíróság újonnan kinevezett tagja tegnapi este rádióbeszédet mondott, amelyben foglalkozott azon vádakkal, hogy a Ku-Klux-Klan tagja lenne. Black kijelentette, hogy a lapok úgy akarják beállítani őt a közvélemény szemében, mintha intoleráns lenne a zsidókkal, katolikusokkal és négerekkel szemben. Szenátori tevékenységem a legjobb cáfolat ezen vádakra, — mondotta Black — aki mégis beismerte, hogy ezeltől 15 évvel a Ku-Klux-Klan tagja volt, de kilépett eb-

ből a szervezetből, mielőtt szenátorrá választották volna és azóta nem tart fenn kapcsolatokat azzal.

„FEMINA“

Értesíti az i. t. hölgyközönséget, hogy megérkeztek a legújabb bécsi és párizsi őszi és téli női átmeneti, téli kabát és ruhamodelljei. Nagy választék iskoláslányka kabátokban. Olcsó, szolid árak.

OLUJ, Str. Memorandului 1.

Szakemberekből álló kormányt nevezett ki Kemal Atatürk

Nem végleges Ismet Inonu és Rüzsi Arras távozására?

Ankara, október 2. Ismet Inonu miniszterelnök távozásával kapcsolatban a következő hivatalos jelentés látott napvilágot: A rendkívül súlyos gazdasági viszonyok gazdasági szakemberekből összetett kormányzatot tettek kívánatosá. Ez tette szükségessé a kormányfő ideiglenes ki-

cserelését is. Végleges betöltésére a miniszterelnöki állásnak csak a novemberben megalakuló nemzetgyűlés után kerülhet sor.

Nem hivatalosan közlik, hogy Kemal Attatürk a nemzetgyűlés összehívása után Ismet Inonut kívánja annak elnökévé megtenni és hogy Rüzsi Arras távozása még nem elhatározott tény.

— A pótlóettesgizölnek több mint a fele elbukott. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztériumba eddig beérkezett jelentések szerint a szeptemberi pótlóettesgizöl a sikeresen vizsgázottak száma alatta maradt az 50 százaléknak. A legjobb százalékarány Nagyváradon 64.22, a legalacsonyabb Csernovicban 23.84 volt.

W. Adler Emma

női divatszalon Cluj, Str. Duca 3. ajánlja legújabb modell-ujdonságait.

Dr. RICHTER ERNST

fogyasztó teája

megóvja jó alakját, megakadályozza az elhíjasodást, az alakot csinosossá, a testet rugákonnyá teszi és a vért felrészíti. Csomagonként 95 lej Extra erős 120 „ Gyógyszertárakban és drogériákban kapható Dr. Ernst Richter fogyasztó teája.

ővőt jósol a bizottság a szénből nyert szintetikus motorhajtó anyagának, ugy-szintén annak a táviróképzüléknek, mely egész újságokat vagy könyveket tud rádió útján közvetíteni. Az autogiro a forgalom szempontjából bir korszakos jelentőséggel. Ez a közlekedési eszköz, amely a nagyvárosi utvonalakról bármikor fel tud röppenni s le tud szállni akár a lapostetejű házakon is, tulhaladottá teszi ugy az autót, mint a repülőgépet.

S megtudjuk a jelentésből azt is, hogy Kaliforniában máris igen előrehaladott kísérletek folynak arról, hogyan lehet mesterségesen gabonát tenyészteni. E kísérleteknek az a céljuk, hogy a mezőgazdasági termelést függetlenítsék az időjárás, a talaj és a nedvesség befolyásaitól.

A fotoelektrikus cella pedig, amely az emberi szem minden működését hiánytalanul el tudja látni, az egész gyártási folyamat állandó ellenőrzését teszi lehetővé egy-egy hatalmas gyárvállalat kis fülkéjéből. E találmány alkalmazását és gyakorlati kihasználását szintén a munkanélküliségtől való félelem gátolja. Erre nézve végül megrendítő nyíltsággal vallja be a bizottsági jelentés, hogy nincs segítség. A technika fejlődése munkanélküliséggel jár együtt, ami igazolható azzal is, hogy az Egyesült Államok ipari termelése elérte az 1929. évi színvonalat azzal a különbséggel, hogy akkor kezdetlegesebb gyártási eljárások és eszközök mellett alig volt munkanélküli, most pedig tízmilliót tartanak számon. Leplezetlen memmel válaszol a bizottság arra a kérdésre is, vajjon újabb felfedezések és találmányok nem teremthetnek-e munkalehetőséget a munkanélkülivé vált rétegek számára? Szerinte ezek a találmányok csak a munkanélküliséget fokozhatják azzal, hogy tökéletesítik a termelést.

A New Deal, az agytrészt, sőt Roosevelt személyes presztízsével szárnyraelő gazdasági tervek egy idő óta keveset halatnak magukról; talán megéreztek az időjárás, amely rajtuk éppoly kevéssé mult el nyomtalanul, mint a nevetségesség lomtárába számozott hét aggastyán felett, akik a legfelsőbb bíróság székeiben ellenállást tanusítottak a gazdasági törvénygyártással szemben. De ezzel a jelentéssel, amelynek kissé elégikus hangu előszavát az Egyesült Államok elnöke írta, a rooseveltizmus olyan maradandó emléket állított, amely nem lehet kitéve semmiféle konjunkturális hullámzásnak — annak sem, amelyet a reklám és a publicity váltakozó szerencsésével tart mozgásban.

Dr. Szinetárné

Mme ILLA

különböző tanulmányutjára hazaérkezett.

KOZMETIKA:

kezeléseit megkezdte. Tanítványok kiképzése. Cluj, P. M. Viteazul 99. I. em. Tel. 18-09.

Egy vallásos amerikai tudós uti-naplója Németországról

Haldoklanak a híres német egyetemek, Németország egész lakossága elégtelenül táplálkozik és nincs ellenállása a betegségekkel szemben
Háborus pszichózisban él az ország, de még a náci is reszketnek a háboru gondolatától

Prága, okt. 2. A napokban érkezett vissza európai tanulmányútról J. H. Mackpherson amerikai tudós, aki a németországi viszonyokról terjedelmes jelentést írt, amelyet azonban egyelőre nem közöl az amerikai sajtó, csak politikuskok és tudósok, főleg szociológusok között cirkál az eredeti kézirat néhány másolatában. A feltűnést keltező jelentést közli most a csehszlovák német szocialista párt hivatalos havi közlönye. A jelentés szerzője, aki közel áll a vallási körökhöz, megrendült bevezetésben ír a németországi tömegek elnyomásáról és anyagi nyomoráról, nem kevésbé arról az erkölcsi inségről, mely az egykor hatalmas és virágzó birodalomban Hitlerék óta tábrakapott.

A jelentés többek között ezeket mondja:

Mi letti a német egyetemekből és főiskolákból

A mai Németország — véleményem szerint — Hitler, Göring, Rosenberg, Streicher (és újabban Ludendorff) legfőbb irányítása alatt áll. Ezek a fanatikusok a legdurvább, a legkegyetlenebb és legelkiismeretlenebb elemeket gyűjtötték maguk köré, így többek között Goebbelt. Jól tudom, hogy a régi hivatalnokai kar néhány tagja nagyon tisztességes, ma éppen olyan, mint egykor, (sőt meglehet, hogy ma még korrektebbek, mint valaha, mintahogy ők maguk is szenvednek a fiatal, hangos párttagok törtetésétől, akiknek egyetlen érdekük, hogy a pártot szolgálják). Németországban való utazásom során az volt a benyomásom, hogy a nemzeti szocialista párt lassan s következetesen elveszti befolyását a nép fölött.

A nép gondolkodó rétegében a pártnak nagy nagy kicsiny tábora van. Ami még van, az leginkább a gondolkodásra lusta és stupid kispolgárság, amelynek hízleg, hogy a párt tényezőkké lendítette őket. De vannak természetesen emberek, akik az állandó nyomás és az egyre fokozódó ellenőrzés hatása alatt okosabbnak és szükségesnek tartják, hogy látszólag alkalmazkodjanak a párt előírásaihoz.

A német egyetemek jelentősége nagyon visszafejlődött. Csakis a gyakorlati fakultások mutatnak némi életrevalóságot. Németország egykor a filológia, a bölcsészet, a teológia, a történelemtudomány legjelentősebb országa volt, most azonban igazán nem volna értelme annak, hogy valaki tanulmányi célból Németországba menjen. A tanszékek valósággal kietlen pusztaságok és akadémiák, tudományos közléseket már alig adnak ki. Az öregebb professzorok közül néhányan még előadnak, de minden lelkesedés nélkül. Nekünk, amerikaiaknak, az összes szellemi fakultások terén sokkal jobb erőink vannak, mint Németországnak. A fizikai tudományokat és a technikai főiskolákat tisztára az ipar s a fegyverkezés szolgálatába állították. Ehhez képest a diákok is csak lanyhán tanulnak; az elmélet számukra sem fontos. Miért dolgozzanak és tanuljanak, amikor azért nem jár semmi jutalom és amikor pártmunkával, fegyvellemel és masirozással összehasonlíthatatlanul többet tudnak elérni?!

A „birodalom szégyene“

Ime a szellemi élet kilátásai Németországban! Egy fiatal árja joghallgató első vizsgálata után beszüntette további tanulmányait. Megkérdeztem tőle, miért teszi ezt és vajjon most, amikor a zsidó ügyvédek kikapcsolták az igazságszolgáltatásból, nincs-e a fiatal embernek nagy kilátása ezen a pályán? A fiatal ember elmondotta, hogy a náciizmus során éppen ennek ellenzője következett be. Mindenki igyekszik bíróságok kívül elintézni peres ügyeit és pedig azért, mert a bíróságok nem a törvény, hanem a pártélet befolyása alatt állanak. Számos ember mondotta el tanulmányutam során, hogy az ország legnagyobb szégyene ma az, hogy a bíróságokban nem uralkodik az igazság szelleme.

A „jó nácinak“ nem kell dolgozni

Hallottam még azt is, hogy hasonló okok miatt nem mennek az ifjak ipari pályára. Kétségtelen, hogy a német ipar a jövőben

nem lesz az, ami egykor volt. Miért dolgozza meg gyárban, vagy műhelyben a fiatalok, amikor az uniformis viselése és a különböző pártrendezvényekhez való futkosás egyetlen döntő jelentőségű tényező a fiatalok jövőjének? Teljesen elegendő, ha néhány órát dolgoznak a gyárban, vagy az irodában. Ha a párt buzgó tagjai, akkor épp annyit kapnak hivatalból és „törvényesen“, mintha nehéz, teljes napi munkát végeztek volna. A munkaórák teljesen ki van szolgáltatva munkásának, ha az illető úgynevezett „jó náci“. Aki nem „jó náci“, gyakran hatvan órát is kénytelen dolgozni hetenként. Az idősebb évfáru munkások kiképzésének soha nem volt oly erős, mint ma. Nem is tudom, hogyan lehet ezt majd éveken át csinálni? Emellett a bérek nagyon alacsonyak. Egy áruháza, vagy egy gyár közeleti főnöke 240 márkát kap havonta, aminek a vásárlóértéke kevesebb, mint 50 dollárnak Amerikában. A legtöbb elárúsító leány 75—80 márkát kap havonta, a legtehetségesebbek 120-at. A legjobb munkások béte havonta 130—155 márká.

Testileg-lelkileg leromlott generáció

Az emberek egészségi visznyai a lehető legrosszabbak. Az elmult télen tömegesen betegedtek meg influenzában és egyéb hűlési betegségekben. Azt mondják, hogy a lakosságnak egyharmada betegedett meg és pedig nyilván azért, mert nincs meg az ellentárolóképes-

gük. Az asszonyok arcáról valóságga lesír a rossz és elégtelen táplálkozás; a szerencsétlenek maguktól vonják meg az ételt, hogy férjeik és gyermekeik többet ehessenek. A hadsereg egyik törzstisztje mondotta nekem, hogy a rekruták testi állapota a lehető legrosszabb. Ha az ember a munkások közül összeállított náci csapatot szemlél végig, valóságga szánalmas képet lát. Ha Németország most háborút kezdene, akkor az egészségügyi állapotokban ott állna, ahol a világháboru befejeződött. A főbb élelmi cikkek a legtrikább esetben valódiak és ezeket is rendszertelenül kapják. A lakosság külseje meg is felel ennek a diétának. De nemcsak az élelmezés körül vannak hiányok, pótlékok alkalmazzanak más anyagokban is. Németország már is elvesztette textil-exportját, mint-hogy szöveteit a leghetlelenebb pótlányokkal keveri. Ennek ellenére áruhiány van az országban. Egy berlini nagykereskedő mondotta nekem, hogy rendkívül sok árucikket egyáltalában nem tud beszerezni. Ez nem baj — tette hozzá — mert hiszen úgy sincs az embereknek pénzüik, hogy vásároljanak.

Acél és fát főleg kormány- és pártcélokra használnak fel. A munkásházak, amiket felépítettek, korántsem olyan jók, mint azok, amiket az előző szocialdemokrata rendszer épített. A régiekben jelentékeny szerep jutott a fürdőhelyiségeknek, most azonban ezt a legfontosabb egészségügyi berendezkedést mellőzik. Amikor az amerikaiak meg akarják mutatni „vívmanyaikat“, akkor a náci-rendszer előtt épített jó munkásházakat mutogatják.

Ötvenévi káosz következik Németországban az összeomlás után

Legszánalomramitöbb a német ifjuság, amelyet kegyetlenségre, a szülők kikémlésére, gyűlöletre, nemzeti gögre, a kereszténység, a tisztesség és szerénység megvetésére nevelnek. (Egészen borzalmas a viselkedésük asszonyokkal és leányokkal szemben.) Az erkölcsök leromlása lehetővé teszi, hogy az a fiatalember, aki a hitleri mozgalom mellett hűségese tart, mentesül minden morális kötelezettség alól. Személyi morál nem létezik. A csoportmorál és a párthoz való hűség döntő tényezői az úgynevezett erkölcsi életnek. A legjobb családok leányai sem törődnek a hagyományos morállal. Gyakorlati a törvénytelen születések.

Senki nem mer véleményt mondani

Az az érzésünk, hogy a náci-rendszer hanyatlóban van, de senki Németországban nem mer véleményt mondani. Azt sem sejtik, mikor jön az összeomlás, legkevésbé, hogy utána mi következhetik. Tény és való, hogy a politikai elenzék már dolgozik, de ezzel a földalatti mozgalommal nem tudunk összeköttetést szerezni. A szocialdemokraták és a radikális polgárok még mindig a felszín alatt vannak; ki tudja, elég erősen szervezték-e ahhoz, hogy a rendszer hirtelen összeomlása esetén tudnának-e rendet teremteni? A náci-olyan kegyetlenül bántak el ellenfeleikkel, hogy bukásuk esetén a bosszu vérengzése irtó arányokat fog öitni. Németország egy második Spanyországgá fog átváltozni. Ha megoldásról van szó, akkor én amellett volnék, hogy átmeneti időre vegye át a hadsereg az uralmat, ezen idő alatt császár kell a népek választania s lassan átmenni a parlamenti rendszerre. A németek ugyanis nem érettek meg a köztársaságra. Ez a nép érzéseiben még teljesen érletlen. Ha a dolgok nem lennének oly szomorúak, valóságga kacagni kellene azon, hogy ez a nép tartja magát a világ legelső fajtájának!

A jövőre nézve az a meggyőződés, hogy ötven éven át éppolyan kellemetlen lesz élni Németországban, mint Spanyolországban. A németek a világháboru során elpusztították erkölcsi és valási életüket és ezt most bünhődik a náciizmus átkával. Az utóbbi négy évben lelki életük még nagyobb károkat szenvedett, mint a háboru során. Széjjel rontolták mindazokat a drága és nemes lelki ér-

Háborus félelem és remény

Háborus félelem és háborus remény önti el az országot. Általános az a meggyőződés, hogy a mai dolgok kétségtelemül és elkerülhetetlenül a háboru felé viszik Németországot. Ennek oka főleg a nyersanyaghiány. Itt van Württemberg, egy kisebb, huszerez lakost számláló ipari város, amelynek munkásai a nyersanyaghiány miatt kereset nélkül állanak és nyugtalanok. A polgárság kétségbeesetten gondol arra, hogy ebből a helyzetből csak a háboru vezethet ki. A munkások viszont meg vannak róla győződve, hogy a nyersanyag-hiány következtében a háboru el kell vesztieni. A határvárosokban pedig kézzelfoghatóan érezni a háboru előkészítését. Szászországban régebben sokat kritizálták a csehszlovák hadsereget. Gúnyosan és főlényesen mondták, hogy Németországban a tüzőtök is bátran meglöktönek a cseh katonasággal, amelyet könnyen elzavarnak a szudeta-német területtől. Ma azonban, amikor tudják, hogy a csehszlovák hadsereg milyen lendülettel fejlődik és azt is tudják, hogy Oroszország bármikor melléje áll, a főlényeskedés is alábbhagyott. Már nem beszélnek „séta masirozásról“. Vezető német katonai körök nem sokat bíznak egy mostani német háboru sikerében. Azért a csehországi határ mentén kettős védelmi vonalat építettek, holott nehéz elgondolni, hogy a csehek támadó hadjáratra induljanak Németország ellen.

Legnagyobb a háborus készülődés Pfaltzban, ahol nagyobb katonai egységeket vontak össze és a polgári lakosságot is a határmenti erődök építésére használták fel. Pirmasens és Saarbrücken közelében új nagy kaszárnyákat és barakkokat építettek, katonai erődítményeket építenek ma is Brebach s Schafbrücke között. Ezen a vonalon szigorú katonai ellenőrzés van. A határtól beljebb fekvő városokban és községekben gyakran rendeznek légi támadások elleni próbákat és az SA mindenütt hetenként kétszer rendszeres katonai gyakorlatokat végez, olyanszerűket, amelyet a határvédelmet szolgálnak, ha a háboru kiütne. A náci-propaganda egyébként ezen a vidéken el akarja hitetni a lakossággal, hogy Franciaországban a mai népkormány bukása esetén forradalom fog kiütni és

akkor az SA haladéktalanul bevonul Franciaországba.

Baden — a municioraktár

Baden tartománya valóságga raktára a náci fegyvereinek és municiójának. Az egyes falvakban és udvarházakban nagy raktárak állanak. Több rajnai erdőben meglitották a polgároknak, hogy ott sétáljanak. A lakosság borzalommal gondol egy háborura, még maguk a náci is félnék tőle. Tudják, hogy a mai háboru nem kiméli a nyit városokat és falvakat sem és tudják azt is, hogy a franciák, éppugy, mint a többi határországok vezérkarai tisztában vannak azzal, hogy hol vannak a német földakénti erődítmények és hová raktározták el a municiót. Sokan félnék a háborutól, de sokan kívánják is, mert ebben látják egyetlen lehetőségét annak, hogy a mai rendszer megdőljön. Ezek az elemek úgy vélekednek, hogy inkább jöjjön egy borzalmas vég, semmint maradjon a végnélküli bozsaom.

A rajna-westfáliai vidék lakói állandóan a háboruról beszélnek és nagy figyelemmel kísérik a külpolitikai fejleményeket. A nyárs-polgár ma is reakciós és nemzeti és noha szívből utálja Hitler, külpolitikai magatartását helyesli. Nem úgy a munkás, amely várja a pillanatot, amikor lecsaphat a náciakra. Ha a háboru kiüt — mondják itt — néhány hét és kiüt a német forradalom. Nem akarják ugyan a háboru, de ezek bizonyára bele fognak pusztulni. Ugyanigy vélekednek a bádeni munkások is, akik nemrégiben azt hitték, hogy Németország bele fog avatkozni a távolkeleti eseményekbe.

A hivatalos propaganda semmit sem tesz abban az irányban, hogy a nép figyelmét elterítse a háborus gondolatoktól. Sőt ellenkezőleg, azon igyekszik, hogy ébren tartsa a háboru pszichózisát. Ez a lelkiállapot ugyanis kapóra jön a mai rendszernek, amely állandóan áldozatokat követel a hadfelszerelés érdekében. Újabb időben a kormány rendszeresen „tenyésztette“ a kémeiktől való félelmet. Augusztusban az egész német sajtóban és a rádióban felhívásokat lehetett olvasni és hallani arról, hogy kémei árasztották el Németországot. Amellett „hadászati kiállításokat“ rendeznek azzal a céllal, hogy lelkesítsék a lakosságot a hadsereg iránt. A kiállítások mellett katonai gyakorlatok zajlottak le, amelyeken polgári elem is résztvehettek.

A württembergi és szászországi munkásokat még ma is nehéz megagítani a nemzeti szocialista párt számára. Sőt Bajorországban is megtörtént, hogy katolikus körökhöz tartozó magánbiztosítók vonakodtak belépni a pártba, mire olyan terrort fejtettek ki ellenük, ami lehetetlenné tette számukra azt, hogy állásukban maradjanak. Ezekről azonban az egyház gondoskodik.

A nemzeti szocialista párt újabb időben nagyobb propagandát fejtett ki új tagok szerzésére. Abban a hitben, hogy az elmult négy év „megpuhította“ a marxista elemeket és a demokratikusan gondolkodó polgárságot, a gyárakban és különböző egyesületekben akciót indítottak munkások és polgároknak a náci-pártba való toborzására. Ez az akció sikertelen maradt. Ma nemcsak hogy a munkások nem akarják régi elveiket elárulni, de a polgárságnak sincs kedve egy hanyatló mozgalomhoz csatlakozni. Az új párttagoknak ugyanis kötelezettségei vannak főleg, nem pedig jogai. A kötelezettségei között szerepel elsősorban a pontos tagsági díj és az, hogy kiküldetésre, gyakorlatra és egyéb alkalmi munkára állandóan rendelkezésre kell álljon.

A paraszt is elégedetlen

A parasztsággal való kísérletei Hitleréknek csődöt mondtak. Azzal a programmal jöttek, hogy meg fogják vinni a „termelés csatáját“. Az önellátás kísérlete azonban csak egyre fokozódó nehézségeket okozott. A városokat a falu nem tudta olyan mértékben ellátni, mint ahogyan azt a náci-rendszer előtt impport segítségével, zökkenésmentesen lehetett elintézni. Hitlerék tehát az állami kényszer-gazdálkodás rendszerét megszigorították és ezzel a parasztnak a saját birtoka és tulajdona fölötti rendelkezés jogát a legminimálisabbra korlátozták. A paraszt már ezért is elégedetlen. A kormány nem ad neki eszközöket a termelés fokozására, ellenben állandóan pénzt követel tőle. Az idősebb parasztok nyíltan szidják a rendszert, amely fűt-fűt ígért a hatalomrajtás előtt és most cserbenhagyta őket.

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

...és kik...
...és kik...
...és kik...

RÁDIO MŰSOR

Október 3, vasárnap

Bucuresti, 7.30: Torna, zene, hanglemezek, előadások, hírek. 9.55: Istentisztelet. 13: Déli zene, hírek. 15: Előadás, népzene. 19.02: Az I. transzmissziós ezred hangversenye. 20.40: Rádiózenekar, utána román zene, sporthírek. 22.55: Strauss-zene.

Budapest, 10.30: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének. 13.30: Az Operaház zenekara. 14.10: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.50: Zenekar. 18: Magyar nő-ták cigányzenével. 18.50: Előadás. 19.30: Zongoraverseny. 20: Hunyadi Sándor csevegése. 20.30: Ének. 22: Hírek. 23.10: Szalonzene. 24.10: Jazz 1.05: Hírek.

Október 4, hétfő

Bucuresti, 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hírek, előadás. 18: Hangverseny. 20.15: Feloivasás. 20.30: Rádiózenekar. 23.15: Vendéglői zene.

Budapest, 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.45: Állatmesék. 13.05: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14: Zenekar. 17.15: Diákféltára. 18: Hanglemezek. 18.45: Zongoraverseny. 19.15: Előadás. 19.30: Cigányzene. 20.15: Operaelőadás. 21: Hírek. 22.25: Hírek, jazz. 24: Hírek német nyelven. 24.05: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

MI MÁST NEM VESZÜNK!
mondják az orvosok és a hozzátörtek, mint
a Brilliant és Luxus

tehát a legfinomabbat és legmegbízhatóbbat

Tűz ütött ki egy nagy borsai gyártelepen

Szombat, október 2. Szombat reggel nagy tűz ütött ki a „Piri” rt. borsai vegyigyár telepén. Öt órai megfeszített oltási munkálatok után sikerült csak eltüntetni a lángokat. A kár több mint egymillió lej. A tűz oka ismeretlen. Bevezették a vizsgálatot.

Vérszegénység és sápadtságnál reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Fe'enc József” keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését, a gyomoremésztést előmozdítja és az étvágyat erősen fokozza. Az orvosok ajánlják.

A Zsidó Párt értesíti tagjait, hogy rendszeres heti gyűléseit az eddigi szerda este helyett ezentúl mindig kedd este tartja. A legközelebbi gyűlés tehát már kedd este 9 órakor lesz megtartva a párt Stroescu uca 7/b szám alatti helyiségében.

Gamelin tábornok Brassóba is ellátogat. Bucurestiből jelentik: Gamelin tábornok körútja során ellátogat Brassóba is. Ebben az irányban megkezdődtek az előkészületek.

Dr. LENGYEL

SZANATÓRIUM

Cluj-Kolozsvár, Str. Gojdu 3-A)

Románia legmodernebb gyógyintézete, nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája teraszra nyílik, 300 m² tetőteráza van, ahol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légtüdőket lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülészoba. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz. Vizsgyógyintézet. Belsőfürdő, amely krónikus béltálmak, székrekedések, epe- és vesekövekkel kitűnő eredményeket ad. Electrotherapia: ultra rövidhullám és minden más villanykezelések. Modern Röntgen-berendezés. Laboratóriumok. A tetőterasz mirigygyerek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. Fogó- és hisztériák. Diétás konyha. Fertőző betegeken kívül minden beteg felvesz. Üdülő- és lábadozó betegeknél is igen alkalmas. Méréselt díjazás.

Stabad orvos-választás

Az intézetnek rituális konyhája is van.

HÁJHULLÁS ELLEN AZ ORVOSOK CSAK BIRKENWASSER-T RENDELNEK

Hivatalosan cáfolja a francia kormány a jobboldali sajtóban kolportált válsághireket

Külön minisztériumot állítanak fel Észak-Afrika számára. Újabb álhírek a jobboldali sajtóban a népfront bomlásáról

Párizs, október 2. Mint már annyiszor, a francia jobboldal és annak sajtója, élén a Matinnel, a napokban ismét tendenciózus híreket közölt a népfront bomlásáról és a közeli kormányválságról. A válsághíreket a Matin a Chautemps-kormány felépített ellentétével igyekezett magyarázni. A lap szerint Bonnet pénzügyminiszter radikális rendszabályai a kormányban nagy ellenzékre találtak, holott éppen a kabinet tagjai tudják legjobban, hogy ezekre milyen szükség van. A szakadás másik okát abban tünteti fel a Matin, hogy a szocialista és kommunista pártok a közeli kerületi választásokon a fennálló megállapodásokat félretéve, saját jelöltjeiket állítják az urnák elé, ami arra fog vezetni, hogy a népfront velük közösen alkotó radikálisok is felveszik a harcot, ha azt nem akarják, hogy kiszoruljanak a kormányzatból.

Mindeme válsághírekkel kapcsolatban a Matin arra a konklúzióra jut, hogy meg-

kell alakítani a nemzeti unio kormányát.

Természetesen a jobboldali sajtó alarm hírei ismét koholmányoknak bizonyultak.

Tegnap a kormány tagjai rendkívüli minisztertanácsra gyűltek össze, amely a késő esti órákig tartott. Chautemps miniszterelnök, Leon Blum és a kabinet többi szocialista tagjai a tegnapi megbeszélés befejeztével nyilatkozatot szövegeztek meg, amit ma nyújtanak át a sajtó képviselőinek, a minisztertanács után. A kormány a nyilatkozatban cáfolja azokat a híreket, amelyek a kabinet válságáról elterjedt az utóbbi napokban.

Egyébként a mai minisztertanács első sorban azon kérdéssel foglalkozik, szükség van-e Észak-Afrika számára külön minisztériumot létesíteni a tuniszi és algéri hatóságok megfelelőbb együttműködése érdekében. Valószínűnek tartják, hogy az új minisztérium élére Albert Sarraut állítják.

Habselyem fehérneműk, költőárúk, kosztümök, harisnyák, kesztyűk

legelegánsabb kivitelben, legolcsóbban a

Barabás Testvérek-nél

CLUJ, Calea Regale Ferdinand 12, szerezhető be.

KÖZGAZDASÁG

Újabb adó- és illetékügyi döntések

A vállalatokat bizonyos veszteségek érték miatt, hogy az állammal szemben fennálló követeléseik kiegyenlítésére kapott állampapírokat csak veszteségekkel tudták értékesíteni, vagy ily követeléseiket csak veszteséggel voltak képesek átcedálni. A pénzügyminisztérium most rendeletileg utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy amennyiben az adókövetéseknél ezeket a veszteségeket nem vették figyelembe, ezt pótlólag eszközözzék és az ilyenmű igazolt veszteségeket vonják le az adóalapból még abban az esetben is, ha időközben jogerőre emelkedett.

Domilescu professor, a nemzeti repülés-alap kolozsvári ellenőre kérdéssel fordult a repülőalap központjához a butorkereskedők által eszközölt bélyegilleték ügyében. A központ azt a felvilágosítást adta, hogy amennyiben valamelyik butorkereskedő egy komplett szobaberendezést ad el, az engroseladásnak tekintendő, amely után szabályszerűen felbélyegzett számlát köteles a kereskedő kiállítani. Amennyiben egyes butordarabok eladásáról van szó, ezt a kereskedő számla nélkül eszközölheti, mint detail eladást. Domilescu ellenőr egyébként az ékszereszek által eszközölt eladások bélyegkötelezettségére nézve is felvilágosításokat nyert.

A kormány terve vette, hogy a városok által szedett taxa ad valorem megszünteti és helyette az árak forgalmi adójára 4%

aditonalis illetéket fog felszámítani, melyből származó bevételt a városok között osztják fel. Minthogy az új illeték mintegy kétszerese az eddigi taxa ad valoremnek és minthogy Kolozsvár város a folyó költségvetési évre taxa ad valorem címén 4.300.000 lej bevételt irányított elő költségvetésében, az új rendszer éhtheléptetése 4 millió lejt meghaladó plusz kiadásal fogja megterhelni Kolozsvár városát.

A Bucuresti tábla dec. fiscal 117-1937. sz. döntésében kimondotta, hogy a bekebelezett köcsör után fizetett kamatok akkor is levonhatók az ingatlan jövedelme után megállapított adóalapból, ha a bekebelezés folyószámla kölcsön fedezetére szolgál. Az ítélet indoklása szerint megállapítja a tábla, hogy az egyenes adótörvény 67. cikkulusa nem tesz megkülönböztetést a kölcsönök minősége között és ezáltal minden bekebelezett adósság után fizetett kamatok levonhatók az ingatlanok adóalapjából.

A repülőalap központja egy most kiadott döntésében kimondja, hogy a büntetőbírósgok által hozott ítéletek végrehajtási joggal való felruházására vonatkozó kéréseknel a két lej fix repülőbélyegen kívül a kártérítési összeg egy ezrelékét kitevő repülőbélyeg illeték is lerovandók. Ezen illetéket az a fél fizeti, akinek javára a kártérítést megállapították.

Gyomorégés,

gyomor-, bél-, máj-, epegyógyosok, ideges gyomor-bajok, ideges állapotok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányingernél a világhírű amerikai Gastro D.-vel elért eredményeit a bécsi „Rockefeller” intézetben (Childs Spital) vezetett hosszú kísérletek után a „Wiener Medizinische Wochenschrift” hosszú cikkben méltatja.

„Gastro D.” kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Rövid üzleti hírek

Concordia cluji Bergmannsö-gyár, amely egy helyi tőkés finanszírozásban alakult, Colonia Someni telepen gyárépületeket emeltetett. A vállalat a gépek behozatalára az engedélyt korábban megkapta, azonban a behozatal és a szerelés hosszabb időt vesz igénybe, úgyhogy a gyár előreláthatólag csak november hó folyamán fogja termelését megkezdeni.

Wohlmann Gusztáv bistrítai borkereskedő kényeztetési kérését a szombaton tartott hitelezői értekezlet nagy többséggel elfogadta, mivel a cluji borkereskedői szindikátus köré csoportosult hitelezők is az ajánlat mellett szavaztak. Ugyanezért a szindikátus közvetítésével Wohlmann és a hitelezők között magánegyezség jött létre, mely szerint az adós cég mostantól számított 2 év alatt 50 százalékos kvótát fizet. Az egyezséget Wohlmann atyja és felesége vállalkozással és ingatlanokkal garantálták.

A Cluj-Zalau utvonal eddigi koncesszionáriusa Radu Elisabeta megállapodást kötött a CFR-el, melynek értelmében közlekedési parkját október elsejétől az államvasutak rendelkezésére bocsátja. A CFR használati díj fejében kilométerenként 14 lejt fizet.

A belügyminisztérium leiratban értesítette a cluji Primáriát azokról a kedvezményekről, melyeket a szakmai képesítésről szóló törvény alapján a kisiparosok élveznek. Így kisiparosok és azok tömörülései 500.000 lej összegig, kisipari szövetkezetek pedig 2 millió lej összegig szabadkézből, árkejtés nélkül kaphatnak hatóságoktól és közintézményektől megrendeléseket. Árlejtéseknél kisiparosok részesítendőek előnyben, még ha ajánlatuk 5 százalékkal drágább is, mint a többi ajánlattevőké, a törvényes garanciát pedig egyhármadra csökkentik. Ha kisipari egyesületek vállalnak közmunkát, minden egyes iparos tag szolidárisan felelős a munkálatért. A vasuton való szállításhoz 50 százalék fuvardíjkezdményt kapnak.

Br. Bánffy Albert cluji, Piata Unirei palotájára az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt. 12 millió lejes követelése miatt szeptember 27-re, hétfőre árverést tüztek ki. A felek között tárgyalások indultak meg, melyek eredményeképp az árverés megtartását elhalasztották.

A cluji építészvállalkozók és építész-mérnökök egy része mozgalmat indított annak érdekében, hogy kollektíve ne járuljanak hozzá a jövőben régióban való építkezésekhez. Ma ugyanis az a helyzet, hogy az építetető ingatlan tulajdonosok egy tekintélyes része csak munkadíjat fizet, míg maga fizeti az építkezési anyagokat és a munkások bérért. Az érdekeltektől a vállalkozók egy másik csoportja a jelenlegi rendszer további fenntartását kívánja. A kérdésben jövő héten szerdán döntenek az építésszek és vállalkozók megartandó értekezletén.

Gene'ala S. A. R. pentru comert, import si transportu (Sarait) cluji szállítási vállalat, eddigi üzletköreinek megtartása mellett kereskedelmi képviselők átvételére is benndezkedett. A cég átvette a földai Filzgyár romániai képviselőt.

Szabó Imre legújabb munkája

Erdély zsidói

I. rész.

tamudisták — chasidok — cionisták Cluj zsidói a város kultúrájában.

A napokban megjelenik!

Minden zsidó családnál nélkülözhetetlen

Nagy ma reggel

A francia ve

Bucuresti, okt. 2. Gamelin tábornokról jöve ma reggel 10 órástübe érkezik Sichiutiu tábornok társaságában. Az előző dorecu tábornok nemzeti volt párizsi katonai attasé nevében üdvözölni több v együtt. A délelött folyamatosan isiségeiben mutatják be a tisztet, Ilasievici nemzeti terti és Radu Irimescu társasági minisztert. Gamelin királyi palotába megy a vendéglőnyvbé. Délután kari főnök meglekinti a katonát. Hétfőn délelött a Mihail ezred lakatnyát és a lovnyáját tekinti meg. Este terelelnök ad vacsorát Gamelin tábornok részére. Még a délután Berthelot tábornok is vacsora után a tisztogatás. Kedden a tábornok sokat keresi fel, majd a bankettjén vesz részt. Este meglekinti a Duna-deltát érkezik Gamelin tábornok petroleumfinomítót, a moldozai alapítványokat a kőn este Sinaiban a tábornok részt vacsorán, majd pénteken nál jelenik meg kihallgat Polana Brasovuliban születére ebédet, este Szebeletti az éjszakát. Vasárnap a királymanőverek, amelyek Időközben Gamelin tábornok szében katonaiség részt, 14-én a gyulafehérvári részt, 15-én a szében c

Emel és a tele

Száz blokk

Bucuresti, október 2. mindig lázasan építkeznek, mint valaha. Majd a központjai közelében ki a földből. Valóságos építkezési szüret. Bár az építkezési szüret, Bucuresti számos alapjait assák nagy szüret után dölnék be a helyett régi bojár házak helyét szorításnak új házaknak.

Bucurestiben nincs közeli Szent Demeter tettel, amikor a lakban, nincs olyan épület, ne ragasztanak ki az épület. Ezer és ezer és mégis építkeznek. datlanul.

Es ugyanez a helyzet a fővárosi polgármesteri hivatalban. A részre üresen is maradt napja után, a modern még magasabb bérek.

A lapok hirdetésre resen hirdetnek a blokkok. Nagy, feltűnő fel a vásárolni szándékozó különböző típusú örvényelést az örökélet volt, hogy az építkezési elégtelen a keresletet következményei az árak növelésére vezetett volt szükség.

Az elmúlt években alapján is eladták a

Nagy pompával fogadják ma reggel Bucurestiben Gamelin tábornokot

A francia vezérkar főnöke Resicán és Turnu-Severinben

Bucuresti, okt. 2. Gamelin tábornok Resicáról jövet ma reggel 10.28 órakor Bucurestibe érkezik Sichiitu tábornok vezérkari főnök társaságában. Az állomáson Paul Teodorescu tábornok nemzetvédelmi miniszter, volt párizsi katonai attasé fogja a kormány nevében üdvözölni több vezérkari tiszttel együtt. A délelőtti folyamán a vezérkar helyiségeiben mutatják be a román vezérkari tiszteket, Ilasievici nemzetvédelmi minisztert és Radu Irimescu légügyi és tengerészeti minisztert. Gamelin tábornok azután a királyi palotába megy, ahol bejegyzi nevét a vendégeknyvbé. Délután a francia vezérkari főnök megtekinti a baneasi futtatásokat. Hétfőn délelőtt a Mihai Viteazu testőrczred laktanyát és a lovastestőrök kaszárnyóját tekinti meg. Este Tatarescu miniszterelnök ad vacsorát Gamelin tábornok tiszteletére. Még a délután folyamán sor kerül Berthelot tábornok szobrának leleplezésére is. Vacsora után a tisztí kaszinóban lesz fogadás. Kedden a tábornok a légióflottabázisokat keresi fel, majd a külügyminisztérium bankettjén vesz részt. Este Válcovra utazik, megtekinti a Duna-deltát. Szerdán Galatira érkezik Gamelin tábornok, azután a brazi petróleumfinomítót, a moreni szondákat, a brazai alapítványokat nézi meg. Csütörtökön este Sinaiaiban a Palace-szállóba vesz részt vacsorán, majd pénteken az uralkodónál jelenik meg kihallgatáson. Szombaton Polana Brasovuliban szolgálnak fel tiszteletére ebédet, este Szebenbe utazik és ott tölti az éjszakát. Vasárnap kezdődnek meg a királymanőverek, amelyek 13-ig húzódnak el. Időközben Gamelin tábornok látogatást tesz a szebeni katonaiskolákban, október 14-én a gyulafehérvári ünnepeken vesz részt, 15-én a szebeni csapatszemlélt tekinti

meg, majd 16-án Sinaiaiban az uralkodó születésnapjának megünneplésénél lesz jelen.

Tegnap Gamelin tábornok miután megtekintette Turnu-Severin városát, Temesvár felé vette útját ott töltötte az éjszakát, majd reggel 4 órakor különvonattal Resicára utazott, ahova 8 órakor érkezett meg. A felvirágzott és fellobogzott pályaudvaron a magas vendéget Malaxa mérnök, Petrescu ezredes, Negrei tábornok, Cudeanu tábornok és más előkelőségek fogadták. Malaxa mérnök üdvözölte a vendéget, elvégezte a bemutatásokat, majd a Resita-művek igazgatósági villájába ment, ottan töltötte el a reggelt, majd fél 10 órakor megtekintette az ipartelepeket, a légielhárító útegek és különböző kaliberű lövedékek gyártási műhelyeit. Az ebédet 1 órakor szolgálták fel. Annak végeztével Malaxa mérnök mondott pohárköszöntőt. Poharat a francia köztársaság és hadsereg egészségére ültette, míg Gamelin tábornok válaszában Románia királyát és hadseregét éltette. Délután 5 órakor kisebb autókirándulásra mentek a vendégek, 6.30 órakor a tábornok és kísérete elutaztak Bucuresti felé.

Gamein tábornok nyilatkozott az Adeverulnak. A francia vezérkari főnök azon örömeinek adott kifejezést, hogy alkalma van látogatást tennie Romániában. Gamelin tábornok a román tisztek és katonák iránti becsülésről beszélt, akik vitéz tettekről tettek tanúságot a világháborúban. Méltatta a Franciaország és Románia közti megbonthatatlan szövetséget, valamint a katona-királyt, értékes uralkodót, Franciaország cáfóhatatlan barátját. Végül örömet fejezte ki afelett, hogy módjában lesz végignézni a román hadgyakorlatokat.

Emelkednek a házbérek és a telekárak, Bukarest mégis lázasan épül

Száz blokkház egy év alatt. Nyugatisodik a főváros

Bucuresti, október 2. Bucurestiben még mindig lázasan építkeznek, talán lázasabban, mint valaha. Majdnem minden utcában és különösen a különböző városnegyedek központjai közelében blokkházak nőnek ki a földből. Valóságos versengés folyik az épületek magassága terén. Bár az építkezési szezon a vége felé jár, Bucuresti számos pontján új épületek alapjait ássák nagy sietséggel, nap-nap után dőlnek be a csákányok csapásai alatt régi bojár házak díszes falai, hogy helyet szorítsanak újabb és újabb blokkházaknak.

Kiképzettek?

Bucurestiben nincs lakáshiány, sőt, a közeli Szent Demeter napjára való tekintettel, amikor a lakbérszerződéses lejárnak, nincs olyan épület, amelynek falára ne ragasztanák ki az ismert 'De inchiriat' cédulát. Ezer és ezer lakás ürrül meg... és mégis építkeznek... öt-hat éve szakadatlanul.

És ugyanekkor a lakbérek is emelkednek. A fővárosi polgár igényei nagyon magasra nőnek. Ha a lakások jelentős része üresen is marad, Szent Demeter napja után, a modern lakások számára még magasabb bérek mellett is akad lakó.

Öröklakás konjunktúra

A lapok hirdetési rovataiban rendszeresen hirdetnek a blokkházak építési vállalkozói. Nagy, feltűnő hirdetések hívják fel a vásárolni szándékozók figyelmét a különböző típusú öröklakásokra. Tavaly tavalyelőtt az öröklakás-kereslet oly nagy volt, hogy az építésszek nem győzték kielégíteni a keresletet. A nagy kereslet következményei az árnál és a minőségénél is érezhetővé vált. Még reklámra sem volt szükség.

Az elmúlt években már a tervrajzok alapján is eladták a lakásokat. A terv-

rajzot a vállalkozó a város központjában lévő ügynökségek kirakataiban helyezte el s a vevők itt jelentkeztek. A befizetett előlegekből a vállalkozó nyugodtan megkezdhet az építkezést. Persze a visszafizetés és a perek napirenden voltak.

Ma már senki sem előlegez tervrajzokra. A vállalkozó az épületnek legalább a vázát kell, hogy felépítse, hogy nagyobb bizalmat gerjesszen. Az érdeklődők megközelítőleg látni kívánják, mit vásárolnak.

Manapszibikus telekárak

Egy-egy blokknak az építkezési költségei 10-40 millióra rugnak. A telek-árak fantasztikusan magasak. A Bratianu bulvárdon egy négyszögletes 8-10 ezer lej, más központi mellékutakban 6-8 ezer lej. A telek fejében annak tulajdonosa két-három öröklakást vagy a földszinten levő üzlethelyiségeket kapja.

A telekárak természetesen nagyon megrágitják az öröklakások árát. Háromszobás hallos modern lakás, az összes mellékkeliségekkel 700-850 ezer lejbe kerül.

A vállalkozók nem fogadják el az összeg részletekben való lefizetését, mert az építkezési anyagok beszerzésénél még a leghitelképesebbek sem kapnak hitelt. A vas és a cement ára a maximálizálási kísérletek óta még magasabb, mint volt eze őt.

Az öröklakás vásárlók száma a nagy árak ellenére sem csökken. A legjobb és a legbiztosabb befektetésnek még ma is a házat tartják. Ha ezideig a szerényebb tőkével rendelkezőknek is módjában állott családi házat építeni, úgy ma ez már kizárt dolog. Kiseb házakat ma már csak a külvárosokban lehet építeni. A belvárosban a városi tanács sem ad építési engedélyt kisebb méretű családi házakra, de a telek árak sem teszik lehetővé az

ilyen építkezést. Egy kétlakásos telek ára a belvárosban (nem egészen a központban) 2-3 millió lej.

Százával épülnek a blokkok

Már egészen megszokott dolog, hogy a házasulandó lányoknak, a szülők öröklakást adnak hozományba. Mások befektetik a tőkájüket és azután bérbeadják a lakást. Egy modern, 3-4 szobás lakás bére még mindig 70-80 ezer lej.

A vevők csupán arra a körülményre nem gondolnak — erre csak később jönnek rá — hogy a lakás külső karbantartása, a központi fűtés, a lépcsőház világítása, a portás és elsősorban az adó, jelentő összegre rug. 3-4 szobás lakásnál ez a költség évi 15-20 ezer lejre rug, ami szerény kis lakás egész bérének felel meg.

Es ennek ellenére is lázas tempóban folyik az építkezés. Kb. 50 5-6 emeletes blokkot építettek fel a szezonban s több, mint 50 blokknak az építését kezdték meg és folytatják most.

Már Amerikában is a japán-ellenes bojkott bevezetését követelik

Ellentétes jelentések a lotieni harcokról. Akcióba lépett a kínai repülőraj is

A Reuter jelentéi Sanghajból, hogy a japánok állítása szerint csapataik Lotiennél megtörték a kínai ellenállást. A kínaiak viszont cáfolják ezt a hírt és hangoztatják, hogy a kínai vezérkar még mindig Lotienben állomásozik.

Tokióból jelentik, hogy a Tiencsin-Pu-keu vonal mentén működő japán csapatok átlépték a Hopej-Shantung határt és elfoglalták Szangjuant. Tüzérség és repülőik által támogatva a japánok azután megtámadták Techhou helyiséget, mely Shantung tartomány belsejében van. Ismeretes, hogy a japánok remélték, miszerint Shantung kormányzója semleges marad. Ugy látszik azonban, hogy a kormányzó a központi kínai kormányhoz csatlakozott, mert ez az első eset, hogy a japánok erőszakkal behatolnak Shantungba. A kínai csapatok a bekerítéstől tartva, Tehcseu felé vonulnak vissza. A japánok 100 kilométernyire vannak a Sarga folyamtól és Shansi tartomány felé tartanak.

Sanghai jelentés szerint szeptember 23 óta elsősorban a kínai repülőik ma éjjel megjelen-

A város arculata napról-napra változik. A Sf. Gheorghe téren lévő épületkomplexumot már teljesen lebontották s pár héten belül a Bratianu körút teljesen megnyílik, hogy elegáns, széles ivben beletorkoljék az „8 Iunie” térbe. Ez a tér amely a régi központi csarnok helyén épül nagy apparátussal, s mely még nemrég egyike volt a főváros legpiszkosabb és legbüzösebb pontjainak, most Bucuresti egyik leglátványosabb s legnyugatibb része lesz. A büzös Dambovica rozoga hidjain nem tolonganak többé hosszú meszelőrudas cigányasszonyok, a Brancovinești kórház kőkerítésén nem ülnek többé, végtelen hosszú sorban éhes, elcsigázott munkanélküliek.

... A Dambovica helyén széles, virágágyakkal díszített köruton ragyogó autók suhannak el, előkelő esőndben, a Brancovinești kórházat, mintha máról-holnapra elköltöztették volna, a kerítésnek nem is lehet a közelébe érni, zöld angol gyeptéglák, rózsaszálteványok kerültek a keleties szemétdombok helyébe...

Bucuresti egyetlen, nagy munkatelep. (—del)

Nagy muniószállítványok Kinának

Tokióból jelentik, hogy a Nichi-Nichi című lap szerint nagy fegyver- és löszerszállítványok érkeznek Kina számára Honkongba. A lap közli azon angol hajók nevét, amelyek odaérkeztek és felsorolja a szállítványokat is. Japán körökben ign nagy szenzációt keltek ezek a teleplezések.

A hivatalos japán adatok szerint a japán csapatok a hadműveletek megindulása óta 1893 embert vesztek Kinában. A japán sebesültek száma 5637. A japán jelentés 20.000-re becsüli a kínai elesettek számát s 35.000-re a sebesülteket.

egés,
... ideges gyomorfájdalom, székrekedés, amerikai Gastro...
... „Rockefeller”...
... hosszú...
... Medizinische...
... méltatja...
... gyászterekben és...
... 135 lej...
... győztes...
... 24.

hírek
...ncső-gyár, amely...
...ában alakult, Co...
...repülőteket emel...
... behozatalára az...
...apta, azonban a...
...osszabb időt vesz...
... e öreláthatólag...
... fogja termelē...

...ritái bórkereske...
...ését a szombaton...
...t nagy többséggel...
...bórkereskedői szin...
... hitelezők is az...
... Ugyanekkor a...
... Wohlmann és a...
... vezesség jött létre...
... mostantól számított...
... kvótát fizet. Az...
... ja és felesége vál...
... arantálták.

... eddigi koncesszió...
... megállapodást kö...
... értelmében kocsi...
... az államvasut ren...
... CFR használati díj...
... lej fizet.

... leirathban értesítet...
... ról a kedvezmények...
... képeítésről szó...
... rosok élveznek. Igy...
... örülései 500.000 lej...
... zetek pedig 2 mil...
... kéből, árérték...
... tól és köztintzmé...
... Arlettéseknél kis...
... ónyban, még ha...
... drágább is, mint a...
... törvényes garanciát...
... kntik. Ha kisipari...
... közmunkát, minden...
... rian felelős a mun...
... szállításnál 50 szá...
... t kapnak.

... Piata Unirei palo...
... Altalanos Biztosít...
... elése miatt szeptem...
... est tüzek ki. A fe...
... ndultak meg, melyek...
... megtartását elha...

... zozók és építészme...
... rmat indított annak...
... iva ne járuljanak...
... en való építkezések...
... helyzet, hogy az épít...
... egy tekintélyes ré...
... zet, míg maga fizeti...
... és a munkások bé...
... zozók egy másik cso...
... szer további fenntar...
... sben jövő héten szer...
... zetek és vállalkozók...
... en.

... ntru comert, import...
... új szállítási vállalat...
... megtartása mellett ke...
... átvételére is beren...
... te a földai Filzgyár...

legujabb

sidói

... haszidok — cionisták...
... os kultúrájában...
... jelenik!
... ládnál nélkülözhetlen

SPORT

Ripensia—Universitatea

Cluj, október 2. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság küzdelme során az Universitatea csapata ma Kolozsváron a Ripensia együttesével játszik. A temesvári proficsapat mindig szívesen látott vendég volt ebben a városban, ahol mint olyan együttes tette magát kedvelté, amely ötletes, látványos futball játszik. A Ripensia mai játéka annál is inkább érdekesnek ígérkezik, mert a csapat ismét régi jó formájában van, amit múlt vasárnapi brassói győzelme bizonyít. A Ripensia ugyanis a rettegett ACFFR együttesét 6:2-re győzte le.

Hogy az egyetemi együttes milyen esélyekkel indul a küzdelemben, merész vállalkozás lenne jóslásokba bocsátkozni. Az Universitatea ideháza mindig tudott, hihez tehát, hogy ezáltal sem fogja respektálni ellenfelében a többszörös bajnokot és kupagyőztest és igyekszik fog pozícióján legalább döntetlen eredmény révén segíteni. Mindenesetre olyan mérkőzésre van kilátás, amely a labdarugás híveit kielégítheti.

A Ripensia legjobb felállításban érkezett Kolozsvárra: Pavlovics, Bürger—Chiroiu, Lázár—Nagy—Gáll, Bindea—Beke—Sepi—Schwartz—Dobay.

A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik.

A Ripensia—Universitatea mérkőzésen kívül eseménye Kolozsvár sportéletének, hogy ma adják át rendeltetésének az épülő Hagibbor sporttelepen a futballpályát, amelyen már bajnoki mérkőzéseket játszanak. A mai részletes kolozsvári program a következő:

Nagypálya: Dél előtt 8 órakor KAC—Napoca ifj. bajnoki, 10 órakor KAC—Ariesul C) liga, délután 2 órakor Universitatea—KMSC ifj. bajnoki, 4 órakor Universitatea—Ripensia A) ligamérkőzés.

Kispálya: Dél előtt 8 órakor Napoca—Victoria B) I. oszt. bajnoki, 10 órakor Unirea—Universitatea B) I. oszt. bajnoki, 12 órakor Avram Iancu—UEC ifj. bajnoki.

Hagibbor-pálya: Dél előtt 9 órakor Hagibbor—Vasöntöde I. oszt. bajnoki, 11 órakor Echo—Avram Iancu I. oszt. bajnoki, délután 3 órakor: Echo—CFR ifj. bajnoki.

Sulyos válságba került a NAC. A NAC futballszakosztályának vezetősége közgyűlést hívott össze, amelyen az utóbbi időkben felmerült nehézségekre hivatkozva azt a kérdést teszik fel: fennmaradjon-e továbbra is a szakosztály? A NAC csapatának megmentéséhez egyelőre 200 ezer lej szükséges. Sportkörökben remélik, hogy a nagymultú egyesület labdarugó csapatának felosztatására a nehéz helyzetben sem fog sor kerülni.

Ferencváros—Ujpest mérkőzés a magyar bajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokságért ma a következő mérkőzéseket játszik: Ferencváros—Ujpest, Törekvés—Hungária, Budai—Kispest, ETO—Nemzeti, Bocskai—Elektromos.

Hírek a zsidó sportvilágból. Az ausztriai Makkabi a bécsi Hakoah sporttelepen Zsidó ifjak napját rendezett. Ebből az alkalmából kétezer zsidó sportoló gyűlt egybe, akik imponáló felvonulás után foglalták el a pálya teljes területét. Mielőtt az egyes sportágak versenyei megkezdődtek volna, Frischmann dr. államtanácsos Lord Melchett, a Makkabi Világszövetség díszelnöke nevében üdvözölte az egybegyűlt zsidó sportolókat, majd a Makkabi Világszövetség elnöke nevében Janner alelnök mondott üdvözlőbeszédet, amelyben kihangsúlyozta a zsidó ifjuság sportolásiának fontosságát a Makkabi keretében, ahol politikai felfogásra való tekintet nélkül minden zsidó ifjunak helye van. — A nemrég alakult londoni Makkabi Uszó Klub igen eredményes működését fejt ki. Tagjai nagyrészt egészen fiatal zsidó ifjak alkotják.

A Hagibbor tornaszakosztálya holnap, hétfőn este kezd meg működését a református gimnázium tornatermében. A tornaórák beosztása: 5—6 gyermek gyógytorna, 6-tól fél 8-ig gyermektorna, fél 8-tól 10-ig felnőttek tornája. Beiratkozni a titkárságban Str. Memorandului 13. emelet, minden este 6-tól 8-ig, valamint a tornaórák alatt lehet.

URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Szombat, vasárnap: Elefant boy. Korda Sándor produkciójának legújabb filmje. Rudard Kipling világhírű regényének filmváltozata.

MUNKÁS MOZGÓ MÜSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap 3, 6 és 9 órakor. Szombaton, okt. 2-án nécs előadás. I. Sámson. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Harry Baur és Gaby Malay. II. Az ügyvéd dilemmája. Dráma. Fősz.: William Powel és Myrna Loy. III. Journal.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

„Rut kis kacsa“

Október 15-én mutatja be a kolozsvári magyar színház Karácsony Benő, Nemes Ferenc és Schreiber Alajos zenés vígjátékát

Cluj, október 2. Erdélyi szerzők darabjának bemutatójára készül a kolozsvári magyar színház. Karácsony Benő, az országhatárokon túl is jólismert, kitűnő író, annyi nagyszerű regény szerzője, a „Rut kis kacsa“ című zenés vígjátékkal jelentkezik a közönség előtt. Karácsony Benő meglehetősen, pompás emberbrázoló készsége, derülte életsemlelete maradéktalanul érvényre jut új vígjátékában, amelynek verseit Nemes Ferenc, az ugyancsak ismert és tehetséges fiatal újságíró írta, zenéjét pedig Schreiber Alajos, a színház sok sikerre visszatekinthető karmestere szerezte.

A „Rut kis kacsa“, amely egy Andersen mese címét viseli, egy rokoni zsarnokság alatt színylő, vidéki félárva lány happy-enddel végződő történetét pergeti le három üditően mulatságos felvonás keretében, Marianne, vagy ahogyan a Rodários-család ősi fészékében nevezik, Mari, megunja a sok, legtöbbször érdemtelen szitkot és megaláztatást — a mesebeli „rut kis kacsa“ példáját követve — a baromfiudvarról kiuszik a kastély parkjához távára, ez esetben a nemzetközi vendégekkel szufolt, előkelő szállodába, s tündöklő tollazatu hatyu, akarjuk mondani körülrajongott nő lesz belőle, aki végül — bár közben egészen „hercegi“ lehetőségek tárulnak eléje — nem a rokonai által javasolt és kézzel-lábbal ajánlkozó a usi földbirtokos, hanem egy Kics-Azsiából hazatért napbarnított és rikoszenmérnök személynében kapja meg a kárpotlást az elviselhetetlen családi „parancsuralomért...“

Karácsony Benő a pompásan megrajzolt figurák egész sorát vonultatja fel a mulatságos darab során. A zsarnokoskodó Rodários-familia tekintélyt parancsoló és

mégis neveléses tagjai: az „elnök ur“, erkölcsös vénlány, az örökösen legyekre vadászó nagybácsi, a vidéki argóban beszélő földbirtokos, a vővadász molett hölgy, mind a legpompásabb alakításokra nyújtanak alkalmat s azonfelül ellenállhatatlanul mulattatni fogják a közönséget. A színház kitűnő gárdájának ugyanolyan összes tagjai szerepet kaptak a már próba alatt álló újdonságban, amelyek bemutatóját október tizenötödikére tűzte ki az igazgatóság. Az ötletes, avatott tollal megírt zenés vígjátékot a kitűnő Gróf László rendezte, aki egyébként szintén szerepet vállalt az új színházi évad első erdélyi darabjában.

Nemes Ferenc nagy rutinnal megírt, gördülékeny, mulatságos és lírai verszövegei stílusosan illeszkednek a darabba. Ugyancsak Nemes Ferenc tollát dicséri a családi vésztorvényszéknek az első felvonás végén szereplő megzenésített tárgyalása, amelynek humorban bővelkedő szövegét szintén ő írta. A vidéki földbirtokost megszégyesítő Tompa Pufi részére írt magyaros száma külön eseménye lesz az előadásnak. Ugyanilyen elismeréssel szólhatunk többi verszövegéről, különösen a harmadik felvonásban levő csipkefinomságu „Rut kis kacsa“ című szanzonról.

Schreiber Alajos, a színház népszerű és invenciózus karmestere, aki a vígjáték zenéjét szerezte, finom angol keringőjével, a szanon leheletesen megzenésítésével, a patogó magyaros duettai és többi számaival ugyancsak nagy sikerre számíthat. A darab szerzőjének, a versek írójának és a zeneszerzőnek egybeolvadó munkája minden bizonnyal meleg sikerrel talál a jó színpadi műveket ösztönösen megérvő közönség körében

DELILA

Hétfőig bezárólag minden este és vasárnap délután hatkor kerül színre Molnár Ferenc, bombasikert aratott vígjátéka, a Delila. Az egyre fokozódó siker is

csak élénk bizonyítéka annak, hogy Molnár Ferenc ma is a legkeresettebb színpadi író, akinek minden darabja különleges színházi eseményt jelent.

Szerdán este: Urilány szobát keres

— Rejtő-Kulinyi-Zsigmond Pál operettje —

Már hetek óta a legnagyobb gonddal és ambícióval készül a színház operettszemélyzete a szerdai bemutatóra. Kedden este nem is tart a színház előadást, mert ekkor lesz az előadás főpróbája a szerdán este bemutatásra kerülő Urilány szobát keres című operettújdonságnak. Ezt az operettet a múlt évben karácsony táján mutatták be és játszták sorozatos előadásokban Budapestben, de azóta bemutatatták, mindenütt a legnagyobb sikerrel.

Igazi vérbeli operett az Urilány szobát keres. Huszonhét nagy vezető szerep van benne a rengeteg apró epizód szerep mel-

lett, tehát igen nagy személyzeti darab s így igen komoly feladatot ró a rendezőre, színészre egyaránt. Nálunk a Gróf László rendezésében kerül bemutatásra az Urilány szobát keres és szerdától vasárnap estig bezárólag minden este színre kerül.

Nagyszerű szöveg, kitűnő, modern és mégis fiúbemészó muzsika, rengeteg tánc, gyönyörű, nagyvárosi kiállítás, gondos előadás és végül elsőrendű szereposztás a garanciái az Urilány szobát keres című operettújdonság várható nagy sikerének.

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Vasárnap d. u. 3: Toneanu román társulata. d. u. 6: Delila. este 9: Toneanu román társulata. Hétfőn este fél 9: Delila. (Hatodszor.) Kedd: Az urilány szobát keres előkészületei miatt nincs előadás.

Szerda fél 9: Urilány szobát keres (Rejtő Jenő, Kulinyi Ernő és Zsigmond Pál nagyszerű híres operettje. Nagyszabású kiállításban. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Ürmössy Magda, Porti Mimi, Báza Éva, Paál Magda, Beness Ilona, Jenéi János, Csóky József, Réthelyi Ödön, Nagy István, Homm Pál, Csengeri Aladár, Perényi János, stb. Premier bérlet 5. szám.) Csütörtök fél 9: Urilány szobát keres. (Napi bérlet 5. szám.)

Péntek fél 9: Urilány szobát keres. Szombat d. u. 5: A bor. (Ifjúsági előadás, ki-

zárólag az iskolák részére. Olcsó hely-árak.)

Szombat 9: Urilány szobát keres. Vasárnap d. u. 3: Csárdás (51-edszer. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Delila.

Vasárnap este 9: Urilány szobát keres.

Hétfő fél 9: Egy pohár víz. (Scribe világhírű vígjátéka, amely a Művész Színházban 150 előadást ért meg. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Nagy István, Lantos Béla, Szabados Árpád. Ragyogó, teljesen új szerű kiállításban, eredeti jelmezekkel. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 6. szám.)

Kedd fél 9: Egy pohár víz. (Rendes bérlet 6. Irodalmi bérlet 4. szám.) Szerda fél 9: Egy pohár víz.

A ROMAN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, október 3 délután: Cigánybáró. Hétfő, október 4: Tosca. Tripon Aurel tenorista fellépésével. Szerda, október 6: Mártha. Péntek, október 8: Lomjumeau postás. (Premier.)

CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Willy Forst világhírűje: Burgtheater. Főszereplők: Werner Kauss, Hortense Rakly, Olga Tschechova, Willy Eichberger.

SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Csak egyszer élünk... Fritz Lang világhírű rendezésű idei slágere, főszerepekben: Sylvia Sidney és Henry Fonda.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, vasárnap szenzációs országos premier: A lázadó fogoly. Egy ember küzdelmes fogsága, akit életfogytig elítéltek. Az amerikai feyházak borsalma. Fősz.: Peter Lorre. Előtte új Fox journal.

APRÓ MÉRLETEK

Magyarok köztélésed egy má 3 lej, vasárnap délután 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 szöveglék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellege levelet csak egy továbbíthatunk, ha portóhelyes mellékelve van.

Román, német óralevelezést vállalkoz. Cimeket a kiadóba.

Házasság. Keresek az ország bármely nagyobb városában 23 éves, jómegjelenésű, mindenhez értő, gazdaságosan gondolkodó és minden információt kibíró, jómódú rokonom részére 30—40 éves korig biztos megélhetésű, kizárólag jómegjelenésű, igazi uriembert életársnak. (Gyermekeket nem kívánok.) Fényképpel ellátott leveleket kérek. Üni díszkérdő. Fénykép visszaküldve. Jellege: „Megbeszéljük egymást“. Névtelen levelekre nem válaszolok.

Szómebundák 3800 lejtől részletfizetésre is kaphatók. Atalakítások, galléroszások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek Bixen-spänner szőrmesalonban Regele Ferdinand 3. Szembe a kapuval az emeleten.

Budapesti zeneakadémiát végzett zongoratanár vállalt zongoratanítást jutányos ár mellett. Erdélyi lehet Regele Ferdinand 40. I. em. Schwartz Miklósnál d. u. 2—4-ig.

Bo'osho'dokat és egyéb pincészeti felszereléseket veszek. Ajánlatokat „Kézpénz“ jellegére a kiadóba.

Hátaszoabereendezés modern, polituros díofurniros eladó. Berkovics műasztalos, Eminescu 2.

Orvosi fakultás felvételi vizsgáira eredményei előkészítik. Cim a kiadóhivatalban.

Gherla, Dej, Bistrița, Turda városokban bizományi

szénraktárt létesítek

Garanciaképes szén- vagy fakereskedők tegyenek ajánlatot Cluj, Căsuța Postală 7 címre.

Vizespohár 3 lejtől, képkeretek 9 lejtől, ebédőköszlet 640 lejtől, szőnyegek 220 lejtől kaphatók: „PAX“ Cluj, C. Marechal Foch 6.

4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Cal. Regele Ferdinand 70.

Fűszer- és festékszakmában, engros vagy detailüzletben állást keres november elséjére három nyelven beszélő katonaviselt segéd. Megkereséseket a kiadó továbbít.

Eladó olajgyári berendezés kettős számú hidraulikus présrel. Megtekinthető: Salomon Dezső olajgyár Gherla.

„Silhouette“ mozgásművészeti iskolámat megnyitottam. Jutányos árak. Székely Lili, Calea Regele Ferdinand 22.

POLOSKAIRTAST, féregirtást tökéletes eredménnyel, szagtalanítással végez vegyész-mérnöki felügyelettel „Polynea“ laboratórium Avram Iancu 16.

Használt csukott autót vennék. Adatokat „Jó állapotban“ jellegére a kiadóba kérek.

MO

Egy szemtanú

Ma volt százhusz hogy Moszkva l lángok elpusztító poleoni hadsereg ségét. Erről a v zászrólól szenz tudósítást irt Ad poleoni kor híres a napoleoni hadse nult be Moszkvát Moszkva égésének ségét. Ezt a száz dós riportot közö ban:

Csütörtökön, szeptem tunk be a végzetes váz semmi ellenállás és a t követtek, hogy a bevon zansabb legyen. De mily ez! Az volt az érzésem nézek játszanak egy házban. Az uccákon ne ember, a házak mintha baljóslatu csend borult amelyben kísértetiesen meretelő ezredek lépése sa, a dobok és kürtök tek és a katonák fejése ban elgondolkozva von ba.

Milyen ellentét: ugy amely Németország, Ol ország leghíresebb váro zés között vonult be, a nagy tömegek fogadál lyeke látni akarták a cs tábornokait és katonáit vonult be Moszkvába. még nem élt meg a na Mindenki érezte, hogy mus milyen végzetes, a a tisztelt szidták az or ták, hogy barbárok, de hasem tekintették az mint barbároknak. Nem niok azon, hogy ilyen tak. Bécsben, vagy B tett volna ezt megcsin a berlini népet nem le rancsolni városából. akiknek lelkében olyan a vallásos érzés, akik uralkodójuk iránt, me csinálni.

Csendben, igen nyor vonultak a csapatok a uccákon keresztül, Eugé ceg, Napoleon mostoha ceg gyönyörű palotájá közelben kaptam én is és a katonák rosszke esökentette a különö szerúsége, házainak sz igen keserű hangulat magasabrangu tiszték be az elhagyott főváro előjelmeke látszott. Mir vától valamit, kényel nagy harcok után nyu lan város mindezeket tönkretette.

Mégis azt hittem, h dalmak után egy idele dicsőség azonban nem első napon tűz támad városrészben és az 6 tűz meglepő gyorsan kétségbeesetten jött dezte, hogy kik gyuj az oroszok, vagy a tesen nem tudtam vá magyságát nem látha lefeküdtem aludni. 16-án azután szörny tem. Az egész város

A hadsereg végelén csak nehezen tudták egyszerre felbomlott. an megtiltott minden vészben gondolni sem rancsnak a betartásá cselékek kezdett rabol nagy hadseregnek a nyek, mindenféle szo nagy armádia után v élelmiszer, a sok ital nákat is. Nem volt lángbanálló Moszkvát ta volna a hadserege redését is meg lehet volt minden reménys

MOSZKVA ÉGÉSE

Egy szemtanú a százhuszonöt év előtti katasztrófáról

Ma volt százhuszonöt esztendeje, hogy Moszkva lángborult és a lángok elpusztították a nagy napoleoni hadsereg minden reményességét. Erről a világtörténeti katasztrófáról szenzációsan érdekes tudósítást írt Adam Albert, a napoleoni kor híres csatafestője, aki a napoleoni hadsereggel együtt vonult be Moszkvába és feljegyezte Moszkva égésének minden szörnyűségét. Ezt a százhuszonöt esztendő riportot közöljük az alábbiakban:

Csütörtökön, szeptember 15-én vonultunk be a végzetes városba. Nem volt semmi ellenállás és a tiszték mindent elkövettek, hogy a bevonulás minél impozánsabb legyen. De milyen bevonulás volt ez! Az volt az érzésem, hogy kitűnő színretek játszanak egy teljesen üres színházban. Az uccákon nem volt egyetlen ember, a házak mintha kina tük volna és haljóslatu csend borult az óriási városra, amelyben kísértetiesen visszhangzott a menetelő ezredek lépése, a lovak dobogása, a dobok és kürtök muzsikája. A tiszték és a katonák fejcsóválva, mindig jobban elgondolkozva vonultak be Moszkvába.

Milyen ellentét: ugyanez a hadsereg, amely Németország, Olaszország, Spanyolország leghíresebb városaiba, zengő éljenzés között vonult be, amelyet mindenütt nagy tömegek fogadtak, tömegek, amelyek látni akarták a császárt, marsalljait, tábornokait és katonáit, halálos csendben vonult be Moszkvába. Ilyen bevonulást még nem élt meg a napoleoni hadsereg. Mindenki érezte, hogy az orosz fanatizmus milyen végzetes, leküzdhetetlen erő. A tiszték szidták az oroszokat, azt mondták, hogy barbárok, de hát a franciák sohasem tekintették az oroszokat másnak, mint barbároknak. Nem lehetett csodálkozni azon, hogy ilyen eszközökhöz nyultak. Bécsben, vagy Berlinben nem lehetett volna ezt megcsinálni. A bécsi, vagy a berlini népet nem lehetett volna kiparancsolni városából. De az oroszokkal, akiknek lelkében olyan mélyen gyökerezik a vallásos érzés, akik annyira loyálisak uralkodójuk iránt, meg lehetett mindent csinálni.

Csendben, igen nyomott hangulatban vonultak a csapatok a végtelenül hosszú uccákon keresztül, Eugen Beauharnais herceg, Napoleon mostoha fia Momonov herceg gyönyörű palotájában szállt meg. A közelben kaptam én is szállást. A tiszték és a katonák rosszkedvét valamennyire csökkentette a különös városnak idegenszerűsége, házainak szépsége, de valami igen keserű hangulat uralkodott még a magasabbrangú tiszték között is, mert ebbe az elhagyott fővárosba bevonulni rossz előjelnek látszott. Mindenki várt Moszkvától valamit, kényelmet, pihenést, a nagy harcok után nyugalmat és a lakatlan város mindezeket a reménységeket tönkretette.

Mégis azt hittem, hogy a szörnyű faramdak után egy ideig megpihenhetek. A dicsőség azonban nem tartott soká. Már az első napon tűz támadt az egyik külső városrészen és az éjszaka folyamán a tűz meglepő gyorsan terjedt. Házigazdám kétségbeesetten jött hozzám és azt kérdezte, hogy kik gyújtották fel a várost, az oroszok, vagy a franciák? Természetesen nem tudtam válaszolni. A veszély nagyságát nem láthattam és nyugodtan lefeküdtem aludni. Reggel, szeptember 16-án azután szörnyű valósággra ébredtem. Az egész város égett.

A hadsereg fegyelme, amelyet eddig is csak nehezen tudtak a tiszték fentartani, egyszerre felbomlott. Napoleon szigorúan megtiltotta minden rablást, de a tűzvészben gondolni sem lehetett ennek a parancsnak a betartására. Először az a csőcselék kezdett rabolni, amely egy ilyen nagy hadseregnek a kísérője, szökevények, mindenféle szolganépség, amely a nagy armádia után vonul, azután a sok élelmiszer, a sok ital elcsábította a katonákat is. Nem volt senki, aki az óriási lángbanálló Moszkvában fegyelmezni tudta volna a hadsereget. A katonák elkése-redését is meg lehetett érteni. Moszkva volt minden reménységük és most, hogy

lángborult, elraboltak mindent, ami a kezük ügyébe került. Egészen nevetséges volt a rablás. Megrakodtak mindennel, akár tudták használni, akár nem. Női piperecikket cipeltek a hátukon, gránátosok és tűzerek egész mozgó áruraktáraká alakultak át. A szolgám lakásom udvarába összehordott mindent, drága italokat, luxuscikkeket, selymeket, szöveteket és nem tehettem ellene semmit, ha nem akartam, hogy a saját szolgám megverjen. Mindenki részeg volt.

A tűz pedig mindig jobban terjedt, nincs olyan festő, akinek esetje elég erős volna ennek a szörnyű tűznek lefestésére. Az összeomló házak robaja, a színek szörnyű szépsége, mindez valami egészen csodálatos, ijesztő és mégis gyönyörű képet adott. Az oltásra gondolni sem lehetett, mert szinte órák alatt egész városnegyedek borultak lángba. Ha a tűz egy helyen elaludt, tíz más helyen támadt újra. Világosan lehetett látni, hogy a gyújtogatást az oroszok tervszerűen végezték.

Bejártam az égő Moszkva uccáit, de vázlatokat készíteni nem tudtam. A Moszkva melletti csatában, a legnagyobb veszélyben is meg tudtam őrizni hidegvértem, itt azonban teljesen összetört a szörnyűség, amely ránk szakadt. Később keservesen megbántam, hogy legalább pár vonással nem őriztem meg egyes jeleneteket, de nem tudtam rajzolni, pedig a Moszkva égéséről készült vázlatoknak ma megbecsülhetetlen értéke volna.

Véletlenül a híres moszkvai bazár közelébe kerültem. Őrült kavargás volt. A leglehetetlenebb dolgokat hurcolták el a katonák és most már a tiszték is részt vettek a rablásban. Óriási kocsiszinek voltak a bazárban, a leggyönyörűbb hirtökkel és generálisok, magasrangú tiszték válogattak a drága kocsi között, amint hallottam, Eugen herceg udvartartása számára is lefoglaltak három utihintót. A tűz már a kocsiszinek közelébe ért és mindenki azt gondolta, hogy vétek volna a lángok martalékaul hagyni a drága kocsikat.

Az uccán találkoztam egy ismerős tábornokkal. Megszólított: — Jöjjön, monsieur Adam, lopjunk képeket.

Egy gyönyörű palotába vezetett, amelyben egy szép magánképtár volt, sok nagyértékű antik képpel és régi szoborral. Nem tudtam magam részéni, hogy bármit is elvigyek magammal.

Szeptember 18-ikáig tartott Moszkva szörnyű égése és a Grande armée lelkén a teljes kétségbeesés lett urrá. A tábornokok azt kérdezték: „Mit kezd most Napoleon? Mi lesz most? Hol töltjük a telet?” Ezek voltak a kínzó kérdések, amelyekkel egyik tábornok a másikat, egyik tiszt a másikat gyötörte és senki

Kétezerlakásos óriásházat építenek Londonban

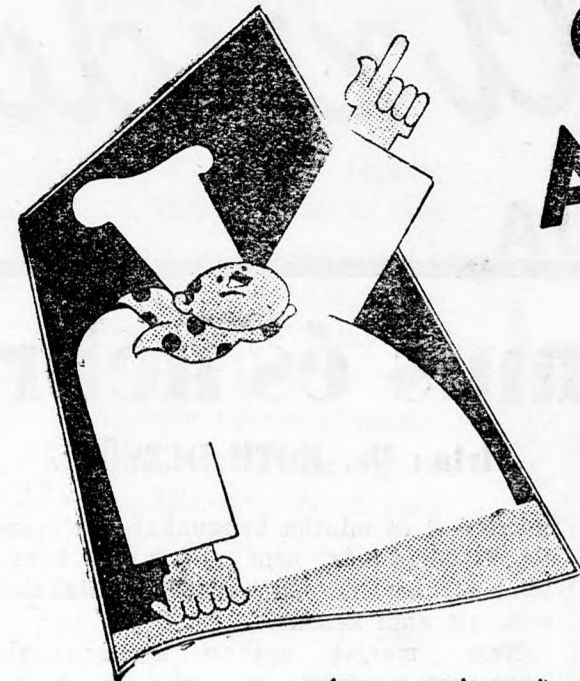
Saját uszodája, sporttelepe, óvodája van a modern bérpalotának

LONDON, okt. 2. Perceként egy új ház... Ez nem valami optimista jövőbelátó merész jóslata, hanem az angol prosperitás számokkal igazolható komoly valószínűsége. Az egyre gazdagodó Angliában tényleg minden percben új ház születik, legalább is elméletben. Az építkezésre fordított összeg lehetővé tenné ezt a csodálatos jelenséget, ha az átlagot vennék alapul.

Persze a hatalmas befektetéseket igénylő óriási háztömbök megvalósítják a statisztikát. A legújabb számok azt bizonyítják, hogy az egész angol gazdasági élet magával ragadó építkezési konjunktura minden ellenkező állítással szemben még mindig emelkedőben van.

Mint már mondtam a számítás reális volta ellenére egyes épületek az átlagot messze felülmúló költségei az új házak tényleges számát tetemesen csökkentik. Hogy csak egy példát említsék, most a Themse partot fedezik fel, mnit új bérházak építésére alkalmas területet.

Eddig a Themse-környék, néhány nagy-szerű középülettől eltekintve, inkább, mint

Tudja-e Ön, mi az ARAGAZ?

Az „ARAGAZ” emelyet ezelőtt „Shellgas” néven árusították, egy gáznemű tüzelő anyag, szondagázból állítja elő és alacsony nyomás alatt cseptolyóssá teszik. Az „ARAGAZ” nem mérgező és nem robban.

Az „ARAGAZ” nagyon egyszerűen szerelhető fel, nincs szükség semminemű vezetékre, órára, és a lehető legkönnyebben kezelhető.

Az „ARAGAZ” szagtalanul ég, nem füstöl és az edényeket tökéletesen tisztán tartja.

Az „ARAGAZ” erősen lezárt acéltartályokban, a megrendelőnek azonnal házhoz szállítva.

Gazdaságossága, tiszta, kényelmes, időmegtakarító kezelési módja, állandó zavarmentes működése ideális konyhai és fürdőszobai fűtőanyaggá teszik az „ARAGAZ”-t, ezenkívül kitűnő világító anyag és számtalan ipari célra is felhasználható.

RÉSZLETEZESÉK ÉS KISÉRLETEK ;

Fischer S.A. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 6.

NEM HIÁNYOZHAT EGY HÁZTARTÁSBÓL SEM

ARAGAZ

nem tudott válaszolni. A tiszték többségén már az apátia lett urrá és azt kell hinni, hogy Napoleon is apatikus lett Moszkva szörnyű katasztrófájában, más-ként, hogy maradt volna öt teljes hétig a kiégett Moszkvában és miért várta volna be az elpusztult orosz fővárosban a szörnyű orosz telet.

A csodálatos vitéz hadsereg, amelyet 1809 óta annyiszor láttam dicsősége teljében, most összeomlott és teljes kétségbeesésben rohant az orosz tél végső katasztrófája felé.

vannak már kétezer lakásos házkolozsuszok kellő tökével alátámasztott tervei.

Valljuk be, hogy ezek a gigászi arányú házak minden mesebeli kényelmük, fényűző kiállításuk ellenére mégis csak bérkaszárnnyak. Hogyan lehetséges, hogy az intim, zárközött családi otthonhoz szokott angolok népvándorlásszerűen költözködjenek beléjük? Elsősorban a vagyonosabb középosztály az, amely a tömegesen épülő Flat-house-ok lakásait keresi. Körülbelül négy-ötszáz font évi jövedelem szükséges egy modern kétszobás lakás bérletéhez. Ilyenféle lakásért legalább százharminc fontot kérnek. Három szobának már száznyolcvan-kétszáz font a minimális ára.

FÉNYŰZÉS-VERSENY.

A Flat-palotákat felépítő vállalkozók persze mindent megtesznek, hogy fokozzák házaik csábításait. Arra törekednek, hogy a legelkényeztetettebb körök is beletörődjenek a saját ház feladásába. (Hiszen hat-hétszáz fontig terjed a nagyobb flatek átlagos évi bére.) Szinte túlzott versenyfutás kezdődött meg a fényűzés és kényelem terén. Minden új ház igyekszik elődjét valamiképpen felülmulni.

Pár hónap előtt készült el a város szívében a White House roppant épülete sokszáz lakással. Már külsejében is inkább hotelpalotára emlékeztet. A tükör-oszlopos márványelcsarnokban egyenruhás portások és boyok serege fogad. Vendéglő, kávéház, bár, klubhelyiség áll a lakók rendelkezésére. Az előcsarnokból nyíló csillogó pompájú nagyteremben, bárpultos erkélyek között kékvízű uszoda várja éjjel-nappal a lakástulajdonosokat és vendégeiket. Még az uszómester sem hiányzik. Egyáltalában az uszóda már minden jobb, modern bérházhoz hozzátartozik. De még ez sem elég. Fedett teniszpályák, földalatti sporttelepek tornateremmel, zander-készülékekkel épügy ingyenes attrakciók, mint a napfürdőzésre teremtett kertes tetőterasz — tiz emeletnyire a város felett.

HIREK

TUDJA ÖN melyik az a film, amelyről az egész város beszélni fog?

ILYEN CSAK EGY VAN!

Az édes anyaföld

Soha még ilyen felejthetetlen élményt nem nyújtott a közönségnek sem könyv, sem színpad, sem film. Főszerepekben:

PAUL MUNI, LUISE BAINER.

A Metro Goldwyn milliós filmalkotása a ROYAL stúdiómozgó legközelebbi műsorán. Számozott jegyelvétel. Telefon: 27-73.

Hajógyárat építenek Romániában. Bucarestből jelentik: Az angol Wickers üzemek és a Resita-gyár között megegyezés jött létre, amelynek értelmében hajógyárat építenek Romániában. Ez a gyár tengeralt-járatát is fog készíteni.

Svédországban nincs munkanélküli. A legutóbbi kimutatások szerint Svédországban már csak névleges munkanélküli van. Összesen 10.000 munkanélküli mutatnak ki, ebből is 1000 fiatalok. De addig, amíg nagyobb volt a munkanélküliség, a munkanélküliek közmunkákra használták fel és 6250 kilométer utat, 2500 kilométer árkot, 24 repülőteret építettek velük, nagy területeket változtattak át termőfölddé és csatornák és vizutak kijávitásánál használták fel őket. Ezzel év alatt mindez mintegy kétmilliárd svéd koronába került.

Rendkívüli alkalom!

Hívja meg rokonait és ismerőseit! Október 17-én filléres vonat indul

Budapestről Romániába

Utlevél nem kell! Egy heti firtatózkodás! Utiköltség, vízum és közös utlevél.

Budapest—Cluj és vissza	33 pengő
Budapest—Arad és vissza	25 "
Budapest—Oradea és vissza	25 "
Budapest—Brasov és vissza	41 "
Budapest—Timisoara és vissza	30 "
Budapest—Bucuresti és vissza	51 "

Előjegyzéseket Romániában „Centropa” utazási iroda Bucuresti, Calea Victoriei 50. Pasagiul Imobiliara 7. — Centropa-Agimex utazási iroda Cluj, Piața Unirii No. 3. Rapid utazási iroda Budapest, V. kerület, Harmincad ucca 2.

Radu Irimescu hazatért. Bucarestből jelentik: Tegnap este az Air France egyik gépével Bucarestbe érkezett Radu Irimescu légügyi miniszter, aki pár napot Párizsban töltött.

Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbelécsatorna tartalmát gyorsan kiüríti és a mérges bégázok fejlődését csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

Drága hagyomány. A hagyománykedvelő angolok a mértékegységekben ragaszkodnak a régi módhoz. Az angolszász országokban egészen más súly-, hossz- és ürmértékeket használnak, mint a világ többi részében. A Londonban működő Tizedes Szövetség, mely a tizedes rendszerű mértékegységeket akarja bevezetni Angliában is, most jelentést bocsátott ki a túlságos hagyománytiszteltet kártékony hatásairól. A jelentés adatokkal bizonyítja, hogy az angol iparnak és kereskedelemnek évente többszáz ezer font kárt okoz az, hogy ragaszkodik a fonthoz, az unciahoz, a lábhoz, hüvelykehez és a többi régi mértékegységhez, amelyek között az idegenek nem tudnak eligazodni. Sok külföldi ezért nem vásárol Angliában.

Előadás a párizsi világtalálatsról. A kolozsvári munkakamara rendezésében Párizsban járt munkádelegáció tagjai folyó hó 6-án, szerdán este fél 8 órai kezdettel a Vas-munkás Otthonban a párizsi világtalálatsról és az ott tapasztaltakról előadást tartanak. Belépődíj nincs, vendégeket szívesen lát a kulturbizottság.

Ötmillió ember elfeledkezett a bankbetétjéről. Az Amerikai Egyesült Államokban úgy látszik nem szenvednek penzhiányban az emberek, mert a legutóbbi hivatalos statisztika szerint ötmillió ember feledkezett meg arról, hogy bankbetéte is van. Összesen 195 millió dollár az amerikai bankok évek hosszú sora óta nem érintett betétösszege, amelyek után nem jelentkeznek senki. Igaz, hogy a betétek legnagyobb része 10 dollaron aluli összeg, tulajdonosaik talán már rég meg is haltak, de a kamatokkal együtt a kis összegek is szépen növekednek. Mégis akad az ötmillió feledékeny betevő között 65 olyan számlatulajdonos is, akik több mint 50.000 dollárnyi összegről feledkeztek meg. Az amerikai szövetségi tanács fog nemsokára törvényhozásilag határozni az elárult bankbetétek sorsa fölött. A bankbetéteket meghirdetik és ha ezután sem törődik velük senki, az államkincstár javára kebelezik be.

A nők tévednek,

amikor azt hiszik, hogy a preparált művészi szépség teszik a férfiaknak. A valóságban csak természetes bájosság tesz jó benyomást. A kozmetika előrehaladott tudománya abból áll elsősorban, hogy ma már minden nőnek módjában lehet bájosságát megtartani, amit a természettől örökölt. A kozmetika megtanítja Önt arra, hogy a bőrnek mindenképp el kell tartóztatni a szükséges. Ez elsősorban a tej, amely egyike az emberiség legrégebbi szépségserének, amelyet az új idők kutatásai rendkívüli módon kifejtettek. Erre lettek felépítve a Milkuderm-Hautsahne és Milkuderm-Milchfett-Crem készítmények, amelyek most már Romániában is kaphatók, a bőrt áttetszővé, finomná és csodálatos simává teszik, ami olyan nagyon elragadó.

Nem maradt nagy vagyon Marconi után. Londonból jelentik: Az Evening Standard azt írja, hogy Marconi vagyonát fantasztikusnak tulbecsülték, mikor ötmillió fontos hagyatékáról beszéltek. Kiderült, hogy a nagy feltaláló egész hagyatéka 30.000 font értékű. Ebben már benne van az a körülbelül 6000 fontnyi összeg is, amelyet az örökösök az olasz kormánytól kaptak az Elettra nevű jacht vételére fejében. Az jachtot Marconi kevéssel halála előtt adta el az államnak. Az örökségi adó és az eljárás költségei levonása után Marconi második felesége és Elettra nevű leánya mindössze 20.000 font vagyonhoz jut. Első házasságából származó három gyermeke számára Marconi már körülbelül tíz évvel ezelőtt egy 40.000 fontos alapot létesített.

Orvosi hír. Dr. Traub Vilmos szív-tüdő szakorvos szabadságáról visszatért, rendelkezései október 4-én kezd meg.

Különös fegyelmzés. Londonból jelentik: a sunderlandi fegyház igazgatója a fegyelmi büntetések terén különös újítást vezetett be. Ha egy fegyenc vét a fegyház rendje ellen, nincs bört, sőtétzárka, vagy hasonló büntetés, az igazgató sokkal hatékonyabb módszert talált ki. A fegyenc boxkesztyűt kap és ugyanugy boxkesztyűt húz a fogház igazgatója is. S ezután szabályos boxmérkőzés következik a fegyenc és az igazgató között. Eddig minden alkalommal az igazgató győzött, sőt annyira győzött, hogy ellenfelét lepedőbe kellett levinni a cellába. A sunderlandi fegyházban ez a módszer bevezetése óta egyre kevesebb a fegyelmi vétség, a fegyencnek úgy félnék az igazgatóval vívott boxmérkőzéstől, mint a tüztől. Az igazgató ugyanis néhány évvel ezelőtt Sunderland nehézsúlyú boxbajnoka volt.

Állandó heti társasulazásunk Bucurestibe

Indul minden hétfőn este, visszaindulás minden csütörtök este II. és III. osztályú kocsikban. „CENTROPA”, „AGIMEX” Piața Unirii 3. Telefon: 12-29.

Puder, a legfinomabb árnyalatokban.

Az egész világon elismert Richard Hudnut Three Flowers puder számos diszkrét árnyalata között, biztosan megtalálja azt is, amely az Ön arcbőrének — a különféle évszakokban, a nap éles fényénél, vagy mesterséges világításnál — a legjobban megfelel. Ez teljessé teszi a Richard Hudnut Three Flowers szépségápolást, amely eddig a legeredményesebbnek bizonyult.

A Richard Hudnut Three Flowers puder tökéletesen tapad egy utólrághatósnál finom csaknem észrevehető rétegben és így a legnehezebben kezelhető arcbőrnek is a zsíros, akár száraz) is matt, bársonyos ragyogást kölcsönöz.

RICHARD HUDNUT

Three Flowers Beauty Treatment

Rövid hírek mindenünnen. A brazíliai képviselőház 138 szavazattal 52 ellenében 90 napos ostromállapotot proklamált. — Beck lengyel külügyminiszter utban Varsó felé kiszállt Bécsben. Beck látogatása magánjellegű, a külügyminiszter nem folytat politikai megbeszéléseket. — A Havas moszkvai jelentése szerint a Pravda azt írja, hogy Viktorov tengermagyot Orlov tengernagy helyébe az orosz tengeri haderők főparancsnokává nevezték ki. Viktorov eddig a csendesóceáni orosz flotta vezetője volt. — A párizsi Invalidusok palotája mellett tegnap késő este kisiklott a líriputi vonat. — A finnországi község közelében vízbe fulladt egy autó. Hét ember megfulladt, kettő súlyosan megsebesült.

Eljegyzés. Fléger Erzsikét Supurul de Josról eljegyezte Berger Mór Chiesdről. (M. k. é. h.)

Schacht október végén Bucurestibe jön. Bucurestiből jelentik: Dr. Schacht német birodalmi bankkormányzó október végén adja vissza Mitia Constantinescu áprilisi látogatását.

Felmenték a bořtalót az étközöcsikben. Bucurestiből jelentik: A CFR engedélyt adott az étközöcsik felszolgálószemélyzetének, hogy az eddigi 10 helyett 15 százalékos kiszolgálási díjat számítsanak fel.

A cluj Wizo héber és angol tanfolyamának résztvevői figyelmébe. Mindazok, akik a Wizo héber és angol kurzusára jelentkeztek, felkértenek, hogy vasárnap, okt. 3-án, jelenjenek meg a zsidó nemzeti szövetség cluj helyi csoportjának irodájában (Str. Memorandului, a Savoy kávéház fölött) a kurzus időrendjének megbeszélése miatt. Lehetőleg pontosan 11 órára kérjük megjelenésüket a jelzett helyen, ahol alkalmuk lesz a kurzus vezetőjével a részleteket megbeszélni. A kurzus már hétfőn kezdetét veszi, fontos tehát, hogy mindenki ott legyen és a neki legjobban megfelelő beosztást válassza meg.

Ma választják meg a zsidó hitközség új vezetését. Bucurestiből jelentik: Bucurestiben ma választják meg a zsidó hitközség új vezetését. A jelölőlisták élén Solomon gyógyszerész, illetve Birman szenátor állanak.

Eljegyzés. Klármann Ibolya Oradea és Preisler Simon Budapest jegyesek. (Mindenki értesítés helyett.)

Jibou közösgben az évi országos vásár október 6-án és 7-én lesz. Hatodikán tartják meg az álat és 7-ken az áruvásárt.

Október 7-18-ig Az Oradeai Kereskedelmi Csarnok Nagy kiállítása

Vasuti kedvezmények. Ingyen tombola. Vizummentes határátlépés a szomszédos országokból.

A négerrek a gyapjas haj ellen. Newyorkból jelentik: Amerika négerjei, akik sok megsegényítő rendszabály béklyói közt fulladoznak, nagyon szegénylik gondör hajukat, mert azt hiszik, hogy a generációkon át vérkeveredés mellett is kiütő gondörségük árulja el néger voltukat. Csikgő egyik ügyes fodrászszalon tulajdonosnője nemrégiben olyan szert talált fel, amelynek segítségével a gondör haj simára változtatható. A reklámhirdetéseken legalább is ezt állítják a csodaszerről. Az ujjonnan nőtt hajszálak ismét gondörök lesznek, így hát a szert állandóan használni kell. A szer feltalálója maga is néger, Catherine Denfricht, szabadalmat szerzett találmányára. Habár a hajszimító szer még amerikai méretekkel mérve és meglehetősen drága, mert a legkisebb üveg is 5 dollárba kerül belőle, a sima hajra vágyó négerrek nagy tömegben vásárolják.

STEIN-féle ori. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zoldta ucca) 19. Országszerte elismert kitűnő konyha, zsidó árak, figyelmes kiszolgálás.

Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye.

ארטה כשר

UJ KELET Legújabb hírek

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 18-60.
Havonta 110, negy-
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2
félre 12, egészévre
detések díjazás
KELET" a transz-
zsidóság egyetlen
ja. Cikkjeink utáni
forrás megjelölésé-
vel.

Olaszország nem vesz részt az önkéntesek visszahívása ügyében összehívott háromhatalmi értekezleten?

Atnyújtják Anglia és Franciaország jegyzékét Ciano-nak. Negrin nagy beszéde a cortezben a demokrácia mellett

A Szovjet a benemavatkozási bizottsághoz intézett jegyzékében a francia-spanyol határ megnyitását követeli

London, október 2. A Press Association jelentése szerint a négy-, illetve háromhatalmi konferencia meghívó jegyzéke elkészült és azt lord Perth római angol követ, míg Blondell francia megbízott francia nyelven fogja átnyújtani Ciano gróf külügyminiszternek. Ugyanakkor Rómából közlik, hogy Itáliának, bár elvben ellenzi a konferencia programjának kizárólagosan az önkéntesek visszahívását célzó pontját, nem lesz kifogása a megtartás ellen azzal a feltétellel, ha azon Berlin is részt vehet. Elkészült londoni híradás szerint Anglia válasza a Grandi-Eden megbeszélések folyamata alatt felmerült kérdésekre is, melyet ma hoznak tudomására az olasz nagykövetnek.

Nagy-Britannia ebben a válaszban tudomására hozza Itáliának, hogy Londonnak és Párizsnak nincsen szándékában Róma ellen az önkéntesek kérdésben vádlóként fellépni és célja a minél gyorsabb elintézés, miért is előnyösnek tartaná, ha azonnal össze ülnének. A Times az európai helyzetet a rendkívül békülékeny hangú jegyzékek és megbeszélésekre való tekintettel nagyon kedvezően ítéli meg. A fenti derülő hírekkel ellentétben, a Popolo d'Italia szerint Olaszország nem fog belemenni a háromhatalmi tárgyalásokba, mivel a benemavatkozásra vonatkozó kérdések a londoni bizottság hatáskörébe tartoznak.

Mint újabb jelentik Párizsból, a lapok jelentése szerint a spanyol-kérdésben Olaszországhoz intézett francia-angol jegyzék háromhatalmi értekezlet összehívását javasolja, amelynek a következő három javaslat felett kellene döntenie: Ne küldjenek újabb olasz csapatokat Franco tábornok számára. Olaszország kötelezze magát, hogy csapataival nem foglal el semmilyen spanyol területet. Garantiálják közösen Spanyolország függetlenségét és területi integritását. — A jegyzék annak szükségességét hangsúlyozza, hogy valójában és minél gyorsabban vessenek véget a spanyol beavatkozásnak, javasolva a külföldi önkéntesek visszahívását. A háromhatalmi konferencia hivatott lenne betölteni a benemavatkozási bizottság helyét a kibontakozás siettetése végett.

Beszámolt szavazott a cortez Negrin kormányának

Mint Hendayeből jelentik, a valenciai kormány tegnapra hívta össze a köztársasági Cortezt, melynek 68 képviselője jött el az ülésre. A megbeszélések folyamán Juan Negrin miniszterelnök beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy elhatározott szándéka a demokratikus polgári elemek kormányba vonására és a demokratikus intézkedések fenntartása. Majd rátért a külföldi követségek magartására és a követségeket mondotta:

A valenciai kormány tisztában van azzal, hogy a köztársaság területén élő összes esküdt ellenségei védelmet találtak a külföldi követségeken, melyeknek mindegyikén egy egész kis ellenséges haderő tanyázik, de ennek ellenére is tiszteletben tartotta és fogja tartani a követeket, bár legtöbbször kormányja egyenesen Valencia ellenes magatartást tanúsított a népszövetségi üléseken. A háboru még sokáig fog eltartani, de reméljük, hogy a most védekezésre szoruló köztársasági haderő csakhamar támadásba megy át,

sőt a győzelmet is kivívja — fejezte be beszédét Negrin.

Valenciai jelentés szerint a cortez befejezte a kormány-nyilatkozat felletti általános vitát és egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak.

Az orosz kormány jegyzéke a Benemavatkozási bizottsághoz

Londonból jelentik, hogy a szovjetkormány jegyzékét intézett a benemavatkozási bizottsághoz, amely elutasítja a van Dium tengernagy, a benemavatkozási iroda vezetőjének javaslatát. Az orosz kormány az 1936 október 7. óta alkalmazott

ellenőrzés további fenntartását szükség-telennek tartja. Tekintettel arra, hogy a spanyol-portugál határon megszünt az ellenőrzés, az orosz kormány arra kéri a benemavatkozási bizottságot, szüntesse meg a francia-spanyol határ kontrollját is, ami jelenleg csak fel van függesztve. A Havas ugy értesült, hogy a francia kormány utólagos megvitátás fenntartásával hozzájárulását adta a van Dium által készített jelentéshez és hogy hasonlóan járt volna el az angol kormány is.

A Reuter jelenti Gibraltárból, hogy a Sevillából odaérkezett utasok szerint a

felkelő hatóságok lezárták a határt Huelva tartomány és Portugália között. Az intézkedést nem indokolták meg, de olyan hírek járnak, hogy bizonyos idő óta zavargások törtek ki Badajos tartomány északi részeiben és a szintén a felkelők kezében lévő Huelvában. Másrészt — mondják az utasok — a kormányerők erős támadásokat vezettek a cordova fronton.

Ugyancsak Gibraltárból jelentik, hogy Juan March, a híres pénzember ideérkezett, majd repülőgépen folytatta útját Salamanca felé. Állítólag March a közel-múltban megbeszélést folytatott Mussolinivel.

A Stefani jelenti San Sebastianból, hogy a felkelő haderők elfoglalták Cavandongat, az ellenség ádáz ellenállása után. Ez a győzelem megpecsételi Gijon sorsát. A felkelő csapatok mostan a köztársaságiak utolsó asturiai fellegvára felé közelednek.

A barcelonai lapok szerint tegnap három felkelő repülőraj jelent meg a város felett és bombákat dobott le, majd gépfegyverrel lőtt a lakosság közé. Negyvenöt ember meghalt, 87 megsebesült, 34 ház megrongálódott. A felkelők iskolagyerekekre és békés járó-kelőkre is rálöttek.

csapatokat vezényelnek Palesztinába Egyiptomból.

A legfelsőbb arab tanács ösztönözött tagjait és az arab bank elnökét a Sussex hadihajó fedézetére szállították, ahol katonák őrzik őket.

A kormány ma elrendelte a sajtócen-zura bevezetését.

A palesztinai események londoni visszhangja

London, okt. 2. Az angol főváros közvéleménye megnyugvással fogadta a palesztinai kormány erélyes felépését. A politikai körök helyeslik az arab terror letörésére irányuló intézkedéseket.

A Times a következőket írja: „A legfelsőbb arab tanács — amelyet a királyi bizottság „Palesztina mellékkormányának” nevezett — törvénytelenné nyilvánítását és az elene alkalmazott intézkedéseket nemcsak a zsidók, hanem sok arab is örömmel fogadja, akik megkönnyebbülten fogják felélegzeni a terror nyomása alól. A terrort meg kell szüntetni és újabb civilizált politikai viszonyoknak kell uralkodniuk az országban.”

A francia minisztertanács határozata a nemkívánatos idegenek kiutasítása ügyében

Párizs, okt. 2. A francia kormány ma újra minisztertanácsot tartott, amelynek felében D'Ormy belügyminiszter jelentést tett a Franciaországban tartózkodó nemkívánatos idegenek kiutasítására tett intézkedésekről.

Ugyanezen minisztertanácsban a kormány lezögezte, hogy hű marad eddigi pénzügyi politikájához és a monetáris szabadsághoz. Megfogja őrizni továbbá békepolitikáját, amelyet sikerrel folytat 15 hónapja Delbos külügyminiszter, a Blum- és a Chaumet-kormány nevében. Nagybritanniával egyetértésben Franciaország kitart a benemavatkozási politikája mellett a spanyol kérdésben.

A minisztertanács ezután jóváhagyta a miniszterelnök nyilatkozatát a 40 óras munkahétre vonatkozólag. A kormány emlékezteti az összes polgárokat annak szükségességére, hogy megőrizzék a közrendet és a társadalmi fegyelmet.

A minisztertanács végül jóváhagyta az idegen agitátorok ellen foganatosított intézkedéseket.

30 millió dollárt örökölt egy búzai cipész

Washington, október 2. A washingtoni konzulátus megerősíti a hírt, hogy Osmanovic búzai cipész 30 millió dollárt örökölt egy suceava-i származású Leopold Dembiki nevű amerikai polgártól.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

OENZURAT

Megkezdődött az erdélyi magyar fiatalok „Vásárhelyi Találkozója”

Târgu-Mureş, október 2. (Az Uj Kelet tud.) Szombat délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között az erdélyi magyar fiatalok és intellektuelek „Vásárhelyi Találkozója”-ja 170 kiküldött részvételével. A találkozón kizárólag magyar intellektuelek, orvosok, ügyvédek, mérnökök, újságírók, stb. vesznek részt. A résztvevők között igen sok azoknak száma is akik a magyarpárt kötelekbe tartoznak.

Ma délelőtt 11 órakor az Apollo-teremben nyílt meg a találkozó. Dr. György József, a magyar párt marosmegyei tagozatának elnöke és dr. Sebes Jenő, a párt marosvásárhelyi tagozatának elnöke üdvözölték elsőként a találkozózt.

Ezután Tamási Áron, a találkozó egyik kezdeményezője, a jeles erdélyi író tartotta meg beszédét. Közönetet mond az üdvözlésekért, majd rámutatott a találkozó céljaira és szükségességére.

Dr. Albrecht Dezső tartotta meg ezután

„Az erdélyi magyarság társadalmi arculata, ekölcstana, átalakulásának útja és képe” című előadását. Hangsúlyozta, hogy az osztályoknak meg kell szünniük a kisebbségi sorsban. A magyar kisebbség 80%-a kisbirtokosokból és munkásokból áll. Ezek alkotják a nemzetet. A középosztályának nevelő szerepet kell betöltenie, az arisztokráciának viszont meg kell szünnie.

Délután dr. Asztalos Sándor tartotta meg „Az erdélyi magyar nemzetkisebbség közjogi és nemzetközi jogi helyzete” című előadását. Konklúzióként határozati javaslatokat terjesztett elő, amelyben a magyarok teljes összefogását követeli nemzeti alapon és a belső önellátás és önkormányzat szükségességét hangsúlyozza.

Kacsó Sándor „Az erdélyi magyarság és a román nép együttélésének feltétele és útja” címmel tartott előadást, amelyben a román-magyar összefogás és a Dunamedence népei együttműködésének szükségességét fejtette ki. Ezután megkezdődött az általános vita.

Sztrájkokkal felelnek az arabok a palesztinai letartóztatásokra

Londonban helyesléssel fogadták a palesztinai kormány energikus fellépését. 250-re emelkedett a letartóztatottak száma

Jeruzsálem, október 2. A palesztinai kormány drasztikus intézkedései, amelyek a legfelsőbb arab tanács felosztásához, tagjainak letartóztatásához és a főmufti elmozdításához vezettek, az egész országban rendkívül mély benyomást gyakoroltak. A kormány hivatalos közlönye hangsúlyozza, hogy ezekre az intézkedésekre teljhatalmat kapott a főkormányzó a londoni kabinetből. A főmufti elmozdítása véglegesnek tekinthető, ami azt jelenti, hogy a jövőben nem foglalhat el hasonló tisztséget, mint amilyent eddig betöltött.

Az üzletek bezárásával tüntettek az arab kereskedők

Mérsékelt arab körökben némi enyhülést váltott ki a kormány energikus fellépése a terror ellen, a nacionalista körök viszont ellenállást próbálnak megszervezni a kormány erélyes magatartásával szemben. Egyes arab politikusok új arab nemzeti tanács megalakítását fáradoznak, miután a kormány az eddigi legfelsőbb bizottságot törvénytelennek nyilvánította.

Szombat délben 12 órakor a jeruzsálemi arab kereskedők nagy része bezárta üzleteit. Ebben a szolidaritás megnyilvánulását látják a letartóztatott arab politikusok iránt. Valószínűnek tartják, hogy más városokban is

követni fogják ezt a példát. A törvény értelmében a hatóságoknak jogukban áll kényszeríteni a kereskedőket üzleteiknek nyitvatartására. Ha azok nem engedelmessékednek, szigorú bírságot rónak ki rájuk. Egy arab agitátort egyébként ma letartóztattak, amikor észrevették, hogy üzleteik bezárására akarja rábírn a kereskedőket. Újabb jelentés szerint Jaffában is bezárták üzleteiket az arab kereskedők.

A letartóztatott arabok száma időközben 250-re nőtt.

Szigoru katonai intézkedések A palesztinai angol haderők parancsnokága rendeletet adott ki, amelyben kötelezővé teszik a csapatoknak az azonnali fegyverhasználatot, ha ellenszégüléssel találják szembe magukat.

A haifai kikötőbe befutott tegnap a Sussex nevű angol hadihajó, nagyszámú legénységgel a fedézetén. A legénységet nyomban a városba vezényelték, míg a Haifában állomásozó gyalogezredet Jeruzsálembe küldték az ottani helyőrség megerősítésére.

A Palesztinában állomásozó angol haderők jelenlegi létszáma 7500 ember, ami elegendőnek látszik a rend fenntartására. Ha ez a létszám mégis kevésnek bizonyulna, újabb

„A benema

Párizs, okt. 4. tudósítója azt távirala-
lentében bizonyos olasz kormány válas-
zékre a legkifejezettebb
megfogalmazva. Olasz-
tárgyalását a benema-
fogja kémi utaltatni
jelent álcá nélküli e-
nite azt hiszi, hogy
Olaszország nem f-
újabb csapatokat

Eddig az angol jav-
válasz Valencia bom-
Mint Londonból: ho-
graph azt állítja, ho-
a spanyol kérdésnek
zottságban való tov-
Anglia és Franciaors-
lisan ellenkezni, han-
kötni, hogy a tárgy-
sék.

A Havas párizsi
reggeli lapok elsősor-
gyűlésnek a spanyol-
rozatával foglalkozna-
pitja, hogy az ameri-
ja tartózkodott a sza-
tani lehet mindenkor-
ról lesz szó, mert ele-
káját.

Jelentőségteljes Ol-
közép-európai állan-
mok állásfoglalása,
szág és Anglia me-
kényes magatartás
Róma tenge-

Olaszország külben-
szág és Ausztria sz-
számított, hogy azok-
szólni, mint Portugál-
szerint a szavazásnak
a Népszövetség szám-
nemzetközi szolidaritá-
avatkozás meghalt és
politika: el is temetni
Az amerikai p-
állásfoglalása a
prelátusok elle-

Newyorki jelentés-
válaszolva, amelyben
tus Franco tábornok el-
dikációkat, 150 ameri-
nyílt levelet tett közzé
spanyol prelátusok ma-
tik, hogy a spanyol új-
erőinek és társadalmi
privilegizált osztályok-
Sajnálatos, hogy a spa-
szállnak a fasiszta tes-
fognak rokonszenvre t-
lamokban sem személy-
vallás irányában. Ez
is tulajdonítható, amel-
azon évekről is, amel-
értékes örökségei közé-

Valenciából jelentik,
vélemény szerint az és
változatlan. A keleti a-
mos robbanás és sziré-
Huesca felől. Teruelbe-
tében a köztársaságiak
az Orcaristi városnegy-
re a felkelők megtám-
Nievest és Toledo körü-
visszaverték.

Egyidejűleg jelentik
felkelők repülő támadás-
dozatot követeltek és